

bb 69. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke
18.00 óráig zárásig

szb la

1975. január 27.

66. halálos baleset
67. időjárás jelentés
68. mensáros előadóestje
69. hírjegyzék
/mti/

--

- v é g e -

-49-

készült az mti belföldi szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet

2049

MTI. Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. minisztériumi tájékoztatás az általános iskolát végzettek
idei továbbtanulásáról - megkezdődött az iskoláztatási, pályavá-
lasztási munka első szakasza

1.szó/zsu/fé -cz 1975.január 28.

az előzetes számvetések szerint 123.179 nyolcadik osztályos
diák fejezi be általános iskolai tanulmányait az idei tanévben.
pályaválasztásukról, továbbtanulási lehetőségeikről tájékoztat-
táj az oktatási minisztériumban szőke sándort, a magyar távirati
iroda munkatársát.

az elmúlt tanévhez képest - nem jelentősen - mintegy 4-5 ezer-
rel tovább csökkent a végző fiatalok száma. az illetékesek tájé-
koztatása szerint ebben az esztendőben sem jelent gondot elhelye-
zésük. az idén végző nyolcadikosok pályaválasztásának körültekintő
előkészítésére az általános iskolákban országszerte rendkívüli,
pályaválasztási szülői értekezleteket tartanak. a továbbtanulni
szándékozó fiatalok ezt követően tölthetik ki jelentkezési lap-
jukat, és ezzel megkezdődik az idei iskoláztatási munka első sza-
kasza.

/folyt.köv./

-1-

g

bb.1./ minisztériumi tájékoztatás... 1.folyt./fé

az oktatási minisztérium adatai szerint a végzősök mintegy 87 százaléka - tehát körülbelül 107 ezer fiatal - tanulhat tovább valamilyen középfokú iskolában. a jelenlegi tervek szerint a gimnáziumokban 25.700 diák, a szakközépiskolákban, 28.800 a szakmunkástanuló iskolákban 54.300 fiú és lány kezdheti meg ősszel a tanulmányait. / a terv-számokon belül kisebb eltolódás lehetséges a szakközépiskolák javára. ezen felül 7.000 középiskolai végbizonyítvánnyal rendelkező fiatal is felvesznek a szakmunkástanuló iskolákba./

a továbbtanulásra február 1. és március 30. között lehet jelentkezni. közelebbről megfogalmazva: a jelentkezési lapokat március 20-ig továbbítják a középiskolákba, a gép- és gyorsíró iskolákba, valamint a szakmunkásképző iskolákba. a diákok a jelentkezési lapokon változatlanul két iskolát is megnevezhetnek, függetlenül azok típusától. a lapokat az általános iskolák továbbítják.

a felvételi beszélgetéseket - ahol az érvényes rendelkezések szerint az szükséges - április 15-ig tartják meg. a gimnáziumok szakosított tantervű - ugynevezett tagozatos - osztályaiban és a szakközépiskolákban április 25-ig fejezik be a felvételi munkákat, és eddig az időpontig a fel nem vett tanulók lapját is megküldik a második helyen megjelölt iskolákhoz. a gimnáziumokban, a gép- és gyorsíró iskolákban viszont május 8-ig fejezik be a felvételeket, / a fővárosban május 15-ig/, és eddig a terminusig küldik meg a fel nem vett diákok jelentkezési lapjait a másod-sorban megjelölt iskolához. amennyiben a diák két azonos iskola-típust - vagy elsőhelyen gimnáziumok és másodikképpen szakközépiskolát - jelölt meg, a döntést április 12-ig kell meghozni. fontos intézkedés, hogy elutasítás esetében a jelentkezési lapot azonnal továbbítani kell a másod-sorban megjelölt iskolához.

a szakmunkásképző iskolákba való jelentkezések első szakaszát május 31-ig fejezik be.

amennyiben a jelentkező fiatal a második helyen megjelölt középiskolába sem veszik fel, jelentkezési lapját az illetékes megyei, megyei jogú városi tanács művelődésügyi osztályához május 15-ig automatikusan átküldik: a fővárosi kerületi tanácsok oktatási osztályai számára a lapokat május 31-ig juttatják el./a szakmunkásképző iskolákba, másod-sorban fel nem vett nyolcadikosok lapját az illetékes megyei, megyei jogú városi, fővárosi munkügyi osztálynak június 5-ig küldik el. a megyei, a megyei jogú városi művelődésügyi osztályok, a fővárosi kerületi oktatási osztályok a középiskolába fel nem vett fiatalok felvételi kérelmére június 15-ig adnak választ. szakmunkásképző iskolákban a pótfelvételeket augusztus 15-ig fejezik be./mti/

-2-

bb.2. tv előzetes - emlékműsor vándor sándor halálának 30. évfordulóján

1 nn/tm/fé hi -cz

1975.január 28.

az igényes szórakozás, a komoly zene híveinek nyújtott tévé-műsorok közt egyaránt megtalálhatók az operák, opera-feldolgozások, neves énekesek művészetéről forgatott kisfilmek. hamarosan láthatjuk például erkel hunyadi lászló című operáját, amelyet a margitszigeti szabadtéri színpad színvonalas produkciójában rögzítettek képszalagra. a művet szinberger sándor vendégrendező irányításával nagyszzerű szólistagárda és együttes szólaltatja meg. a szereplők között találjuk ilosfalvy róbertet, ágay karolát, radnay györgyöt, palcsó sándort és rodica popescut. a teljes operát a 2-es műsorban sugározzák, az egyes műsorban pedig egy speciális keresztszöveget tűznek műsorra: bónis ferenc zenetudós dokumentumjátékot ír az opera legszebb részeihez, amely megismerteti a mű keletkezésének, bemutatójának és további sorsának néhány érdekességeit és irodalomtörténeti vonatkozásait.

a szereposztástól a bemutatóig, című sorozat keretében dokumentum-műsort készítenek prokofjev világhírű operájának, a három narancs szerelmesének budapesti bemutatójáról. az operát budapesten eddig még nem játszották, az ősbemutató évekkor elelőtt a szegedi nemzeti színházban volt. azadás foglalkozik az opera színpadravitelének különböző állomásaival, majd az egyenes közvetítés névén közvetlenül ott lehetünk a fővárosi premieren.

ünnepi hangversenyen, a legjobb kórusok és előadóművészek közreműködésével emlékezik meg a televízió vándor sándor, a forradalmi munkás zenekarok avatott karnagya, zeneszerző - karmestere halálának 30. évfordulójáról.

a zenés tv-színház bemutatói között szerepel a mai magyar zene egyik legmarkánsabb képviselőjének, láng istvánnak kiséperája, a nagy drámairó. a forgatókönyv ötletét és alapját karinthy frigyés azonos című jelenete adja. láng istván művével egyidőben láthatjuk a magyar származású ligeti gyöngynek szimfonikus jellegű kamaraművére írt báb-pantomimot. az adventures szilágyi dezső forgatókönyve alapján és szőnyi kató rendező irányítása alatt az állami bábszínház művészeinek tolmácsolásában kel életre színes filmen.

/folyt.köv./

-3-

bb.2. / tv-előzetes...folyt./fé

emlékműsor készül maurice ravel születésének 100. évfordulójára. korabeli feljegyzések, fotók, képzőművészeti alkotások, kortársak írásai és levelek alapján elevenítik fel a francia zeneszerző életutját, művei születésének folyamatát.

ha:ndel xerxes című híres áriáján kívül wagner művek szerepelnek abban a műsorban, amelyben kónya sándor német operaáriát énekel. a szitányi andrás által rendezett műsort az ország különböző pontjain vették fel./mti/

.-.

bb.3. tovább javítják a betegellátás színvonalát

1 mir/tr/fé hi -cz 1975.január 28.

az egészségügyi ágazat ezévi tervei alapján az idén 1 milliárd 39 millió forinttal többet fordítunk egészségügyi és szociális kiadásokra, mint tavaly; ezen belül 330 millió forinttal nagyobb összeget költenek a kórházak, klinikák, rendelőintézetek és a körzeti rendelő működési feltételeinek biztosítására, illetve a betegellátás színvonalának fenntartására és javítására. ez az évről-évre növekvő összeg teszi lehetővé egyebek között azt, hogy a speciális és a költséges gyógyászati eljárások fejlesztésére - a szív-művétek számának növelésére, a művesekezelés szélesebbkörű alkalmazására, a veseátültetések megkezdésére, és a fokozottabb megfigyelést, kezelést igénylő súlyos betegeket ellátó intenzív osztályok számának bővítésére - ebben a tervidőszakban kétszer annyit fordítanak, mint amennyi az eredeti előirányzatokban szerepelt. az idei esztendőre ezekre a célokra 25 millió forinttal terveztek többet, mint tavaly. a műveseápolások hálózatának kiépítése például az idén már 11-12 ezer művese-kezelést tesz lehetővé, s emellett a veseátültetési program fokozatos és tervszerű fejlesztésére is lehetőség nyílik. a veseátültetések számának növekedésével párhuzamosan - a kijelölt szakintézetekben - a vesekonzerválás és szálítás, valamint a műtét utáni immunológiai kezelés feltételeit is biztosítják. /folyt.köv./

-4-

bb.3. / tovább...folyt./fé

a veseátültetési műtétek és a vesekonzerválási esetek számának emelkedését a jövőben több szocialista országra kiterjedő nemzetközi megállapodás is segíti. ezeken a „vesecsere-egyezményeken”, már dolgoznak a szakemberek. ugyanakkor a szervátültetési program keretében folyamatosan működő transzplantációs immunológiai ügyeletet is szerveznek.

a szív-sebészeti ellátást a tervek szerint a meglévő kórházi hálózat keretében fejlesztik tovább. ennek megfelelően az idén jelentősen növelik a szívmotor-műtétek számát, amelyek elvégzéséhez 200 új oxigénsátort is vásárolnak. a közeljövőben a szegedi sebészeti klinikán és az országos kardiológiai intézetben új sebészeti műtőket adnak át rendeltetésüknek, az intenzív ellátási program keretében pedig tovább növelik a jól felszerelt, speciális ellátást biztosító ágyak számát: az erre a célra biztosított idei kerettel együtt a megyei és a főváros kórházakban a tervidőszak végére 450 intenzív ágy létesítéséhez tudják biztosítani a személyi és anyagi feltételeket. emellett megvalósul a betegek műteti előkészítésében kulcs-szerepet betöltő anaesthesiológiai /altató és újraélesztő/ szolgálat kiépítése. a lakosság alapellátási színvonalának javítására, a körzeti orvosi rendelők felszerelésének kiegészítésére az idén 20 millió forint központi támogatást tervez az egészségügyi, emellett külön összegeket biztosítanak az új szülött- és csecsemőosztályok felszerelésének, higiénés körülményeinek javítására./mti/

.-.

felhasználható kedd 9 órától!

bb.4. sorsatározások ujbudán - az ikv feladatairól tárgyalt a iv. kerületi tanács vb.

t gy/zsu/hi/fé -cz 1975.január 28.

ebben az esztendőben a iv. és xv. kerületi ingatlankezelő vállalat mintegy 40 millió forintot fordít ujbudán karbantartási, lakóházjavítási munkákra - jelentették be kedden a iv. kerületi tanács végrehajtó bizottsági ülésén. több utcában, így a megyeri utca 78-80, 82-84 és 86-88 sz. épületekben sorsatározásokat végeznek. megszüntetik a deák ferenc utca több épületét, a 23., 24., 27., 31. és 35 szám alatt levő házakat. részleges felújításokat terveznek a komjáth aladár u. 28, 30., 31, 33. és 41. számú lakóházakban. csinosabb külsőt kap majd a vécsey utca több épülete is. ebben az esztendőben összesen 31 ujbudai lakóépület tetőszerkezetét újítják fel mintegy 5 és fél milliós költséggel. 133.

/folyt.köv./

-5-

bb.4./ sortatarozás...folyt./

a végrehajtó bizottság ülésén elmondták, hogy az ikv a munka jobb megszervezésével igyekszik megnövekedett feladatait kifogástalanul ellátni. szervezésfejlesztési programjuk keretében tavaly létrehozták a szervezési és ellenőrzési osztályt, valamint a panaszügyi és tájékoztatási csoportot. ez utóbbi főleg a lakosság különböző beadványaival, a kérések, panaszok gyors intézésével foglalkozik.

az ikv egyik fontos feladata az ujjalotai lakótelepen levő több mint 10 ezer lakás karbantartása. az itteni munkák jobb irányítása érdekében tavaly a lakótelepen három házkezelőséget szerveztek, és létrehozták az ujjalotai javító-és karbantartó építésvezetőséget, amely a gyorsjavításokat végzi majd. az elmúlt esztendőben másfél millió forintot fordítottak különböző munkagépekre és szállítóeszközök beszerzésére./mt1/

-.-

felhasználható 9 órától!

bb.5. 64 ezer józsefvárosi munkás művelődése - tanácsi vb-ülés a viii.kerületben

t gy/tr/hi/fé -cz 1975.január 28.

józsefváros gyáraiban 64.000 fizikai munkás dolgozik. megkülönböztetett figyelmet érdemel tehát a munkáskultúra fejlesztése, a kétkézi dolgozók oktatási, művelődési lehetőségeinek továbbfejlesztése - hangsúlyozták a viii. kerületi tanács keddi végrehajtó bizottsági ülésén.

megállapították: jelenleg négy szabó ervin fiókkönyvtár ki-nál olvasnivalót, s a beiratkozottak 24 százaléka munkás. csaknem ötezen látogatják rendszeresen a gutenbergtéri fiókkönyvtárat, ahol 60.000 kötetből válogathatnak. jó kapcsolatot épített ki a környékbeli iskolákkal a 9-es számú gyermekkönyvtár, amelyet másfélezer kisdíák látogat rendszeresen. elismeréssel szóltak a mintegy 100 szakszervezeti könyvtárról: állományuk igen változatos, akad köztük 15.000 kötetes is. sokat javult az oktatási intézmények könyvtárhálózata: az utóbbi években több iskolában olvasótermet alakítottak ki.

/folyt.köv./

-6-

g

bb.5./ 64 ezer...folyt./fé

a felnőttoktatás fejlesztéséhez új, népszerű oktatási formák bevezetésével járult hozzá a kerületben működő dolgozók általános iskolája és gimnáziuma. bevezették az esti levelező öthónapos, váltóműszakos és más, a dolgozók munkaidejéhez alkalmazkodó oktatási formákat. felhívták a figyelmet arra, hogy a józsefvárosi üzemekben az eddiginél többet kellene tenni a munkások továbbtanulásának helyi kezdeményezésére, támogatására.

jelenleg 16 iskolai, vállalati és területi ifjúsági klub működik a kerületben. helyes törekvés, hogy az önálló helyiséggel nem rendelkező vállalatok kibérelnek jól felszerelt, de nem teljesen kihasznált klubhelyiségeket. az ülésen megvizsgálták a munkásszállások kulturális helyzetét. ötezer józsefvárosi dolgozó él a kerületi munkásszállásokon, és elsősorban az építőipari szállások adottságai nyújtanak lehetőséget filmvetítésekhez, titelőadások lebonyolításához. a fővárosi művelődési ház szálláshelyi műsoraival rendszeresen felkeresi a munkásokat./mt1/

-.-

bb.6. miért keszeg a keszeg?

vid-/fé -cz

1975.január 28.

az mta. tihanyi biológiai kutatóintézetének hidrobiológiai osztályán előtérbe került a balatoni keszeg életkörülményeinek vizsgálata.

a balaton tömeghala, a keszeg, különösen a dévérkeszeg eddig ugyanis nem szerepelt jelentőségének megfelelően a tudományos intézetek kutatási programjában. feltevések szerint hozzávetőleg 500 vagonra tehető a balatoni törzs-halállomány súlya, s ennek mintegy 70-75 százaléka a keszeg. az éves halász zsákmány összesen 140 vagon körül alakul, s e tetemes tömegnek is nagyrészt a keszeg adja.

a kutatók megállapították, hogy a keszeg táplálkozása hiányos és eltérő a tó különféle helyein. több helyütt a kelleténél satnyábbak, „keszegebbek”, a megfigyelések szerint a tó nyugati területein jobb kondíciójuk a keszegek, és e térfélen nagyobb tömegben tartózkodnak. ezt bizonyítják, hogy a halász-zsákmányok keszthely felé közeledve gazdagabbak.

/folyt.köv./

-7-

g

bb.6./ miért keszeg...folyt/fé

a táplálkozási körülmények alakulásában - a té egészének é-
lővilágát tekintve is - rendkívül fontos szerep jut a keszegnek.
ezért a tihanyi kutatók most ötéves beható tudományos vizsgálat-
sorozatot kezdenek, hogy megállapítsák, miért csökken az álló-
mány, és milyen negatív tényezők nehezítik a keszeg életkörülmé-
nyeit./mti/

--

bb.7. ritka kerámiatörténeti emlék

vid-fm/fé -cz

1975.január 28.

egyik budapesti bizományi áruházban nemrégiben ritka ke-
rámiatörténeti emléket fedeztek fel: egy henger alakú, barokk
cserepkárlányát utánozó, fehér alapszínű, kékeszürke diszifésű
fajansz dohánytartót. a 37 centiméter magas edény tetején egy-
kori dunaföldvári tulajdonosának neve olvasható 1868.évi kel-
tezéssel.

a szekszárdi muzeumba került tárgy - a néprajkutatók sze-
rint - arra utal, hogy dunaföldváron nemcsak a hagyományos pa-
raszti fazekesedényeket korongolták - mint eddig tudták -, ha-
nem ónmázis, ugynevezett fehéredény-kerámiát is készítettek. er-
re utaló anyag eddig nem volt a szekszárdi muzeumnak, s a vélet-
lenül előkerült különleges dohánytartó új irányt adott a népraj-
zi kutatásnak./mti/

--

-8-

g

bb 8. acélnemesítő - kalóriaszegény szénből

vid-ju -cz

1975. január 28.

a tatabányai szénbányák és a hazai vaskohászat szakem-
berei új, a hagyományosnál jobb minőségű acélnemesítő anya-
got kísérleteztek ki. alacsony fűtőértékű szénből, az ugynevezett
éggőpalából állítják elő az acélgártás egyik fontos segédanya-
gát, az ugynevezett dezoxidáló fémötvözetet.

a dezoxidáló ötvözetek szerepe döntő jelentőségű az acél-
gyártásban. annál „nemesebb”, az acél, minél kevesebb oxí-
génzárványt tartalmaz szövetszerkezete. ezt az oxigénszegény-
séget úgy biztosítják a kohászok, hogy a gyártás folyamat vé-
gén olyan ötvözeteket juttatnak a fémolvadékba, ami lekötí,
elvonja az oxigént az acélból. az ilyen célra eddig használt
hagyományos dezoxidáló ötvözetek meglehetősen drágák és
kellő mennyiségben nehezen szerezhetőek be.

a tatabányai szénbányák kísérleti üzemében rájöttek,
hogy a csekély értékű, magas hamutartalmú és kalóriaszegény
éggőpala tartalmazza mindazokat a fémoxidokat, amelyek az
acél minőségét javító ötvözet előállításához szükségesek. a
hazai ötvözetgyártás szakembereivel közösen kidolgoztak egy
olyan technológiát, amellyel fémötvözetté redukálják a bányák-
ból felszínre küldött alacsony kalóriájú szénben lévő
oxidokat, például a vas, az alumínium, a szilícium és a ti-
tánoxidokat. a tatabányaiak új termékéből már rendszeresen
szállítanak a Lenin kohászati műveknek és a dunaujvárosi vas-
műveknek. a nagyüzemi eredmények is igazolják, hogy az új
fémötvözet jelentősen növeli az acél jó tulajdonságait, így
például szívósságát, húzó- és szakítószilárdságát. alkal-
mazásával a nyugati acélfajtákkal is versenyképes acélt gyár-
tanak.

a kedvező tapasztalatok alapján tatabányán most már
folyamatosan, üzemszerűen gyártják az új dezoxidálószert.
ez idén 450 tonnát szállítanak a kohászatnak. egy tonna
acél gyártásához mindössze 3-5 kiló ötvözet szükséges. bemuta-
tására, üzemi kísérletekre szállítottak az új acélnemesítőből
az ndk-ba, az nszk-ba, csehszlovákiába és jugoszláviába is.
/mti/

--

8.02/ju

- 9 -

10

bb 9. érlelődnek az egyszer fejtett ujbork a soproni történelmi borvidéken

vid-ju fm -cz

1975. január 28.

mintegy hárommillió liter bort - főleg kékfrankost - nyertek a szüretkor felvásárolt szőlőből a badacsonyvidéki állami pincegazdaság soproni pincészetében. a pincészet különösen vörös boraival vívott ki hírnevet a hazai és a külföldi piacokon. különleges eljárással préselik a feketeszőlőt, hogy a kékfrankos megfelelő szintet kapjon.

a pincészetben a legjobb minőségű vörös borokat külön választják és egyéves pihentetés után küldik a palackozó üzemekbe. az új borok egy részét a festés után elszállították az exportborokat palackozó üzembe, ahol azokat tovább érlelik. emellett több ezer hektoliter egyszer fejtett ujbort érlelnek a soproni pincékben, s a borok másodszori fejtésére februárban és márciusban kerül sor. /mti/

bb 10. két hónappal korábban begyűjtik a zagyva iii. üvegüzem - hatmillió forintos energia- és anyagtakarékossági vállalat a zim salgótarjáni gyárban

vid/fm-ju -cz

1975. január 28.

módosították a tüzeléstechnológiát a salgótarjáni siküveggyárban, s így az év végéig csaknem egymillió köbméter földgázt takarítanak meg. a villamosenergiamegtakarítás pénzben kifejezett értéke meghaladja a 400.000 forintot. a gyár ládaüzemében és más üzemszekben munka- és üzemszervezési intézkedésekkel mintegy 800.000 forint költségcsökkenést érnek el. a szocialista brigádok az ugynevezett vágási veszteségek csökkentésére tettek vállalatot: az így várható megtakarítást 557 ezer forint értékű üveg. drágább, importból származó anyagok hazai, olcsóbb anyagokkal való helyettesítése, új adalékanyagok felhasználása révén alacsonyabb lesz a salgótarjáni siküveg előállítás költsége, - nagy fontosságú a zagyva iii. határidő előtti üzembehelyezésére tette vállalat is. az évente kilenc- és félmillió négyzetméter táblaüveget kibocsátó üzemóriást a terv szerint júliusban kellene begyűjteni. a gyár vezetői és dolgozói elhatározták, hogy a zagyva iii. üvegolvasztó kemencéjét már május 1-én begyűjtik. ez pedig - a számítás szerint - legalább egy-másfél millió négyzetméter siküveg-többletet jelent a népgazdaságnak. /folyt. köv./

8.15/ju

- 10 -

bb 10. / két hónappal 1. folyt./-ju

megkezdte energia- és anyagtakarékossági intézkedési tervének megvalósítását a lampart zim salgótarjáni gyára is. a zim legnagyobb gyára az idén mintegy hatmillió forint értékű fűtőolajat, kokszot, villamosenergiát, különböző nyersanyagokat, alkatrészeket takarít meg ésszerűbb gazdálkodással, műszaki intézkedésekkel, körültekintőbb, figyelmesebb, fegyelmezettebb munkával. /mti/

-.-

bb 11. mérettartó pamutáru készül a mosonmagyaróvári kötöttárugyárban

vid/fm-ju -cz

1975. január 28.

gyakori panasz volt korábban, hogy a pamut alsóneműk mosás után nem tartják a méretet, hanem megnyulnak. a mosonmagyaróvári kötöttárugyárban ezért mérettartó férfi, női és gyermek alsó kötöttáru gyártására új eljárást dolgoztak ki. a kísérletek sikeresen befejeződtek és az idén már kizárólag mérettartó alsóruhákat exportálnak, s ezekkel látják el a hazai piacot is. a jelentős minőségjavulást azzal érték el, hogy egy zsugorítóberendezést helyeztek üzembe, amelyhez új technológiát dolgoztak ki. /mti/

-.-

bb 12. visszatért a tél - nem okozott zavart a hajnali havazás

1 kg/gk um cz

1975. január 28.

fehér háztetők alatt ébredt kedden budapest tavaszias időjáráshoz szokott lakossága, az éjszaka hullott hó még pesten sem olvadt el. a fővárosi köztisztasági hivatal hajnali 3 órakor riasztotta embereit, s 52 sós homokkal megrakott munkagép szállta meg a város főutvonalait és a hegyi utakat. munkájuk nyomán a reggeli közlekedés - bár főként a hegyeken némiképp lelassult - zökkenőmentes volt.

a hó nyomán - mint az országos meteorológiai intézetnél elmondották - az igazi tél is megveti lábát az országban, észak-északkeleti irányból ugyanis hidegebb légtömeg érkezett. egyelőre pest és komárom megyében hó hullott, más helyeken, mint például kecskemét környékén, kedde reggel havas eső, az ország déli vidékén pedig még eső esett. az előrejelzés szerint további csapadékokkal kell számolni országszerte. /mti/

- 11

9.00/um

10⁰⁰

bb 13. az idén is megszervezik a tavaszi társadalmi munkanapokat vas megyében

vid-ju -cz

1975. január 28.

a hazafias népfrent vas megyei városi és községpolitikai bizottsága és a társadalmi munkákat szervező operatív bizottság a jubileumi társadalmi munkaakciókról tanácskozott kedden szombathelyen. vas megyében nagy hagyományai vannak a társadalmi munkának. az elmúlt évben például az előzetes felmérések szerint mintegy 55-60 millió forint értékű társadalmi munkát végzett a lakosság a városi és a községfejlesztési tervek megvalósítása, a lakóhelyek szépítése, gazdaságítása érdekében.

az idén a tizedik alkalommal szervezik meg a tavaszi társadalmi munkanapokat március 15. és április 4-e között s ezzel indítják be az 1975. évi fejlesztési feladat végrehajtását elősegítő társadalmi tevékenységet. a tavalyi tavaszi társadalmi munkanapokon 128 ezer ember dolgozott és több mint 17 millió forint értékű munkát végzett. utakat újítottak fel, járdát építettek, parkosítottak, megtisztították a vízlevezető árkokat, rendezték az állami intézmények, tsz majorok környékét, játszótereket, autóbuszvárakat hoztak létre s számos új létesítmény alapozási munkáit végezték el.

az idei társadalmi munkanapokon a pártkongresszus és felszabadulásunk 30. évfordulója tiszteletére minden eddiginél nagyobb eredményt szeretnének elérni. az operatív bizottság az elkövetkező időben a megye járásaiban, városaiban, községeiben hathatósan segíti a társadalmi munkanapok szervezését, s a fejlesztési tervekben szereplő feladatok megoldására a reális tervek elkészítését.

vas megye tanácsa rendeletet hozott a társadalmi munka erkölcsi elismeréséről. a társadalmi munkában kimagasló eredményt elért személyek és szervek erkölcsi elismerésére „kiváló társadalmi munkáért”, elnevezésű kitüntető jelvényt és emlékveretet alapított. /mti/

-. -

9.25/ju

- 12 -

1000

bb 14. a pest megyei kishajózási vállalat

tr-ju -cz

1975. január 28.

közli, hogy Lőrév révállomáson a teherforgalom megindult. /mti/

-. -

bb 15. halálos baleset

gk-ju -cz

1975. január 28.

kecskemét belterületén hevér Antal 66 éves éjjeliőr, helyi lakos kerékpárral nem adta meg az elsőbbséget a magasabbrendű útvonalon haladó tehergépkocsinak, amely elgázolta. a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. /mti/

-. -

bb 16. pénteken temetik háner Józsefet

tm-ju -cz

1975. január 28.

a közelmúltban elhunyt háner Józsefnek, a magyar forradalmi munkásmozgalom kiemelkedő alakjának, a vas-, fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezete elnökének temetése január 31-én pénteken 15 óra 30 perckor lesz a pesti temetőben. barátai, tisztelői, elvtársai 14.45 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál. /mti/

-. -

bb 17. épül Zalaegerszeg új központja

vid/ká-ju -cz

1975. január 20.

Zalaegerszeg új városközpontjában, 4 utca által határolt területen megkezdődött a belváros új létesítményeinek építése. az első szakaszban 172 lakás, abc és ruházati áruház épül. ezek a létesítmények 1976-ban készülnek el.

további lakások épülnek a város más területén is. /mti/

-. -

11.15/ju

- 13 -

1130

bb 18. az első vizsgaidőszak az ország legfiatalabb főiskoláján

vid/ká-ju -cz

1975. január 28.

kedden véget ért az első vizsgaidőszak az ország legfiatalabb főiskoláján, a szombathelyi tanárképzőben. a szeptembertől 5. pedagógusképző főiskolaként működő intézmény 144 elsőéves nappali tagozatos hallgatója tett sikeres vizsgát.

az új főiskola a legégetőbb pedagógiai gondokon kíván enyhíteni. ezért alapszakként a metamatika tanárképzést vette fel. emellett szerepet vállal az intézet a közművelődési szakai párosított tanárképzésben. a hallgatók népmű-magyar, népművelő-ének, valamint könyvtár-magyar és könyvtár-matematika diplomát szerezhetnek négy év alatt. /mti/

-.-
Felső

bb 19. elhunyt heller mihály

mm-ju zs la

1975. január 28.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre. bucsuztatása február 3-án 15 órakor lesz a farkasreti temető ravatalozójában.

az mszmp v. kerületi bizottsága.

/mti/

-.-

bb 20. budapesti közlekedési balesetek

gk-ju -cz

1975. január 28.

horváth dezső 50 éves építészmérnök, budapesti lakos személygépkocsijával gyorshajtás miatt a xi. kerület budafoki ut 72. szám előtti betonkerítésnek ütközött. a baleset következtében horváth dezső és utasa, tóth károly súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett, a mentők mindkét sérültet kórházba szállították.

/ folyt. köv./

11.30/ju

- 14 -

12⁰⁰g

bb 20. / budapesti 1. folyt./-ju

segédmotoros kerekpárral nem adta meg az elsőbbséget a ix. kerület tompa utca és lilium utca kereszteződésében kiss sándor 60 éves nyugdíjas, budapesti lakos és összeütött egy tehergépkocsival. kiss sándort súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

somody nándor 31 éves művezető, budapesti lakos az i. kerület hegyalja ut és sánc utca kereszteződésében levő kijelölt gyalogátkelőhelyen személygépkocsijával elütötte király károly 76 éves budapesti lakost, akit a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. somody nándor ellen eljárás indult.

lakatos lászló 14 éves budapesti lakos a xv. kerület körvasutisor 47. szám előtt szabálytalan helyen haladt át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a xii. kerület márvány utca 28. szám előtt személygépkocsijával elmulasztotta a kötelező megállást fekete mihály 28 éves referens, budapesti lakos, és elütötte sóti pál 73 éves és sóti pálné 71 éves nyugdíjas, budapesti lakosokat. mindkét gyalogost súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. fekete mihály ellen eljárás indult.

a xvi. kerület rákosi ut és diófa utca kereszteződésében álló autóbusz előtt lépett az uttestre szendrey jánosné 54 éves konyhai dolgozó, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. szendrey jánosné súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget zán lászló 34 éves műszaki ellenőr, budapesti lakos a iv. kerület arpád ut és mártírok utja kereszteződésében és összeütöközött egy motorkerékpárral. varga ferenc 19 éves budapesti lakost, a motorkerékpár vezetőjét súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. zán lászló ellen eljárás indult. /mti/

-.-

bb 21. a dunába esett

-ju -cz

1975. január 28.

a csepel magasságában horgonyzó osztrák vontatmány uszályának jeges felületén munkavégzés közben megcsuszott és a dunába esett franz holzleitner 30 éves hajógépész, osztrák állampolgár, linzi lakos. a szerencsétlen ember a vízbe fulladt. /mti/

-.-

11.37/ju

- 15 -

12⁰⁰g

bb 22. kísérleti üzemcsarnok épül a sabaria cipőgyárban

vid/ká-ju -cz

1975. január 28.

négyezer négyzetméter alapterületű üzemcsarnok építését kezdték el a sabaria cipőgyárban. a naponta 21.000 pár láb-belit előállító szombathelyi nagyüzem nemzetközi kísérletben vesz részt, amelynek célja a monoton futószalag munka módosítása, azaz az emberi bioritmushoz jobban igazodó, kórtelen szalagtechnológia kialakítása. két éve folytatnak ilyen kísérleteket, kitűnő eredménnyel: jobban kibontakoznak az egyéni képességek, nő a termelékenység, a hatékonyság és a minőség.

az új csarnokot már az új szalagtechnológiának megfelelő termelőberendezésekkel, további rendszerekkel látják el. ott történik majd a cipők végső összeállítása. az üzemállítása lehetővé teszi az üzem termelésének évi félmillió páros emelését. /mti/

-.-

bb 23. a vizgazdálkodási társulatok működését vizsgálta a szabolics megyei népi ellenőrzési bizottság

vid/ká-ju -cz

1975. január 28.

a vizgazdálkodási társulatok gazdálkodásának ellenőrzéséről készített jelentést tárgyalta keddi ülésén a szabolics-megyei népi ellenőrzési bizottság. megállapították, hogy a mezőgazdasági termelés biztonsága szempontjából a társulatok igen hasznos tevékenységet folytatnak, s az adott körülmények között kihasználják a rendelkezésükre álló eszközöket. munkájuk azonban még eredményesebb lehetne, ha megfelelő gépparkkal rendelkeznek. kevés a szállító járművük erő- és munkagépeik jó része elavult. a társulatok egyrésze emellett forgóalaphiánnyal is küzd. gazdálkodásuk tervszerűségét kedvezőtlenül érinti, hogy a megrendelőktől - tanácsoktól, mezőgazdasági üzemektől - későn kapják a megbízatást, így sok esetben az év elején még nem ismerik a terveket. a helyzetben a különféle szervek kapcsolatának erősítésével lehetne javítani.

a vizgazdálkodási társulatoknál ez volt az első átfogó ellenőrzés, amely sok tanulsággal szolgált. a népi ellenőrzési bizottság a tapasztalatokat, észrevételeket a javaslatokkal együtt eljuttatja az illetékes szervekhez. /mti/

11.45/ju

- 16 -

bb 25. befejeződtek a magyar-bolgár szakszervezeti tárgyalások - elutazott a bolgár küldöttség

sl./um cz

1975. január 28.

a magyar szakszervezetek országos tanácsa meghívására január 23-27 között miso misevnek, a bolgár szakszervezetek központi tanácsa elnökének vezetésével szakszervezeti küldöttség tartózkodott Magyarországon és tanácskozásokat folytatott a magyar szakszervezetek országos tanácsa küldöttségével, melyet Gáspár Sándor, a szot főtitkára vezetett

a bolgár küldöttséget fogadta Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára is.

a szívélyes elvtársi és testvéri barátság, kölcsönös megértés légkörében lezajlott találkozás során a küldöttségek tájékoztatták egymást az országokban folyó szakszervezeti munkáról, megvitatták a két szakszervezeti mozgalom együttműködésének eredményeit, tapasztalatait, véleményt cseréltek a nemzetközi szakszervezeti mozgalom aktuális kérdéseiről.

a két küldöttség megegyezéssel állapította meg, hogy országokban eredményesen fejlődik a szakszervezetek tevékenysége. a szakszervezeteknek a szocialista társadalomban betöltött szerepe állandó növekedése mind nagyobb lehetőséget biztosít az országok előtt álló politikai és gazdasági, valamint kulturális feladatok eredményes megoldásának elősegítésében, a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javításában, kollektív és egyéni érdekeinek védelmében.

a küldöttségek megegyezéssel állapították meg, hogy az 1973-ban aláírt megállapodásban lefektetett elvek szellemében sikeresen fejlődik a két szakszervezeti mozgalom kapcsolata, együttműködése. a két fél megállapodott abban, hogy a jövőben tovább kell munkálkodni a megállapodásban kitűzött feladatok megvalósításáért.

a küldöttségek hangsúlyozták, hogy a kétoldalú együttműködés elmélyítése és erősítése mellett mindent megtesznek annak érdekében, hogy tovább fejlődjön sokoldalú együttműködésük a szocialista országok, mindenek előtt a szovjetunió szakszervezeteivel, hogy szakszervezeteik még jobban járuljanak hozzá a szocialista országok komplex integrációs programjának megvalósításához.

/folyt.köv./
12.27/um

- 17 -

1320g

b25. /befejezettek ...1.folyt./um

a két ország szakszervezetei szolidaritásukat fejezik ki a nemzetközi monopóliumok egyre növekvő kizsákmányolása ellen küzdő osztálytestvéreik harca iránt, támogatják az imperializmus ellen, hazájuk függetlenségéért és a szociális haladásért harcoló népeket. továbbra is támogatják, segítik a testvéri vietnami nép küzdelmét hazája szabadságáért és egyesítéséért, a fasiszta terror ellen harcoló chilei munkástestvéreiket, az arab népek agresszió elleni harcát és jogos követeléseit.

a két szakszervezeti mozgalom a jövőben is aktívan veszi ki részét a szakszervezeti világszövetség munkájából, támogatja annak törekvését, hogy osztályharcos alapon erősödjék a szakszervezeti mozgalom egysége. segítik a viii. szakszervezeti világkongresszus határozatainak sikeres végrehajtását.

a két küldöttség egyöntetűen állapította meg, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetet a feszültség enyhülése jellemzi. mindkét fél kifejezte meggyőződését, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezlet befejezése az eddigénél kedvezőbb körülményeket teremt a további enyhüléshez. mindez további lehetőségeket teremt a szakszervezeti mozgalom együttműködési törekvései kibontakozásához. a küldöttségek üdvözlik, hogy genfben rövid idő alatt immár másodszor találkoznak az európai szakszervezetek, hogy megvitassák a munkásosztályt érintő kérdéseket.

a bolgár szakszervezetek küldöttsége látogatást tett az ikarus gyárban, a környei állami gazdaságban, több kereskedelmi vállalatnál, találkozott és beszélgetést folytatott ezen üzemek, vállalatok dolgozóival, párt-, szakszervezeti és gazdasági vezetőivel.

misó misev meghívta a magyar szakszervezetek küldöttségét bulgáriai látogatásra. a meghívást a szot küldöttsége elfogadta.

a küldöttség kedden elutazott hazánkból. /mti/

-. -

- 18 -

12.28/um

1330 g

b24. hosszútávú együttműködés mecseki és lengyel szénbányák között

vid-ju kz

-cz

1975. január 28.

a hagyományos lengyel-magyar bányászbarátságot még szorosabbra fűzik a mecseki és a miechowicei szénbányák. a két vállalat képviselői hosszútávú együttműködési szerződést írtak alá pécsen. ebben megállapodtak, hogy a közvetlen kapcsolat elmélyítése érdekében küldöttséget hívnak meg a lengyel, illetve a magyar bányásznapra és a két ország kiemelkedő nemzeti ünnepeire. a bányászcsaládok részére csereünnepséget szerveznek, közös kulturális és sportrendezvényekre kerül sor. a két vállalat bányász zenakari például együttes hangversenyt mutatkoznak be Lengyelországban, illetve hazánkban.

a közeljövőben lengyel bányászkatákat várnak a mecseki szénmedencében, akik tanulmányozzák a pécsi-komlói meredek dőlésű fejtések helyzetét, a komplex biztosítóbereendezések alkalmazásának lehetőségeit. ezután az együttműködést műszaki területre is kiterjesztik, konkrét program alapján. /mti/

b26. nincs téli szünet a csongrádi szőlőkben

vid/kz-ju -cz

1975. január 28.

csongrád megye több mint tízezer hektár szőlőjének nagyrészen - az enyhe időjárás jóvoltából - már elvégezték az előmetszést. a szegedi állami gazdaság negyedszázados fennállása alatt most fordult elő első ízben, hogy az egész télen folyamatosan dolgozhattak az ültetvényeken. csupán ebben a gazdaságban kedden mintegy 70-en vágták a felesleges hajtásokat a szőlőtőkéről. igyekeznek azért is, mert a későbbiekben ugyan csak bőven akad majd tennivaló. tavasszal újabb, gépi művelésű szőlőtelepet hoznak létre, mintegy 60 hektáron telepítenek tüzes alföldi borokat termő fajtákat. /mti/

-. -

12.32/ju

- 19 -

1330 g

bb 28. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke január 28-án
13 00 óráig

se-ju -cz

1975. január 28.

1. tájékoztatástovábbtanulásról
 2. tv előzetes
 3. betegellátás
 4. sortatarozás ujbpesten
 5. viii. kerületi tanács vb ülése
 6. keszeg
 7. kerámiatörténeti emlék
 8. acélnemesítő
 9. ujbporok
 10. zagyva iii. üveghuzó-üzem
 11. mérettartó pamutáru
 12. havazás
 13. társadalmi napok vas megyében
 14. a kishajózási vállalat közleménye
 15. baleset
 16. háner józsef temetése
 17. zalaegerszeg új központja
 18. vizsgaidőszak a szombathelyi tanérképzőben
 19. elhunyt heller mihály
 20. balesetek
 21. a dunába esett egy uszályos
 22. kísérleti üzemcsarnok
 23. a szabolcs megyei neb vizsgálata
 24. magyar-lengyel bányászbarátság
 25. elutazott a bolgár szakszervezeti küldöttség
 26. metszik a szőlőt csongrádban
 27. időjárásjelentés
 28. hírjegyzék
- !mti/

--

bb 27. időjárásjelentés

-ju -cz

1975. január 28.

a meteorológiai intézet jelenti: január 28-án kedden
13 órakor:

változékony idő

európa nyugati felének időjárását a/z óceán felől élénk,
helyenként erős délnyugati, nyugati széllel érkező, változó
nedvességtartalmu, de az évszaknak megfelelően általában
2-5 fokkal enyhébb léghullámok határozzák meg. hatásukra
a stockholm-belgrád vonaltól nyugatra többfelé csapadékos az
időjárás.
/ folyt. köv./

12.50/ju

- 20 -

13⁵⁰ g

bb 27. / időjárásjelentés ... 1. folyt./-ju

a csapadék többnyire eső, néhány helyen havas eső, hó alakjában hullik. az említett vonaltól keletre az időjárás alakításában leszálló légmozgások játsszák a fő szerepet. emiatt gyengébb a szél, kevesebb a felhő és a ködöktől, hőszállingózástól, hódarahullástól eltekintve száraz az idő. a kárpát-medencébe nyugat felől enyhébb, nedves, kelet, északkelet felől hűvösebb, szárazabb levegő érkezik. találkozásuk hatására hazánkban is csapadékosra fordul az idő.

hétfőn napközben még tulnyomóan derült volt az ég hazánk felett és 6-8 órán át sütött a nap. a hőmérséklet az észak-keleti megyékben 3-7, máshol 7-11 fokig emelkedett. az esti óráktól kezdve nyugat felől gyorsan megnövekedett a felhőzet, és a délnyugaton megindult csapadékhullás éjszaka, tulnyomóan eső alakjában, az egész dunántulra kiterjedt. a reggeli órákban már a duna-tisza közén is hullott csapadék, északon havas eső, hó, délen eső alakjában. a reggelig lehullott mennyiség általában csapadéknym és 6 mm között volt, de a dunántul közepes részén elérte a 7-9 mm-t. reggel az ország északi részén vékony hótakaró borította a talajt. a hegyek hóviszonyaiban nem történt számottevő változás, 3-4 cm-nél vastagabb hóréteget sehol sem jelentettek. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton 0-plusz 4, keleten 0-minusz 5 fok között alakult. kedden délelőtt a csapadékhullás a tisza mentén huzodó sávra is áttért. a hőmérséklet 11 órakor a nyugati megyékben 4-7 fok volt, máshol csak 0-plusz 3 fokot mértek.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 3,8 fok volt, a százéves átlagnál 5,1 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 mm, alig változik.

várható időjárás szerda estig: kedden az ország keleti felén erősen felhős, vagy borult idő, többfelé havazás, havas eső, eső. nyugaton felszakadozó felhőzet, már néhány helyen eső. szerdán változóan felhős idő, szórványosan záporosokkal, hózáporokkal. kedden fokozatosan élénkülő, a dunántulon időnként erős északi, északkeleti, szerdán mérséklődő, délnyugati-ra forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 3-plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 1-6 fok között.

csak

a duna vízállása budapesten 312 cm.

/mti/

--

13.00/ju

-21 -

14⁰⁰ g

bb 29. kulturális szerződést kötött a pest megyei tanács és az irodalmi szinpad

vid-gö/gné-ju -cz

1975. január 28.

a pest megyei tanács és az irodalmi szinpad kulturális szerződést kötött, amelyet kedden írtak alá a tanács székházában. a szerződés értelmében az irodalmi szinpad több előadást rendez a megyében, irodalmi műsorokat tartanak a pest megyében élő és alkotó írók munkáiból és szakmai segítséget adnak az amatőr irodalmi szinpadoknak. a megyei tanács többek között vállalta, hogy biztosítja, elsősorban a fővárost övező községekben, évente 20 előadás megrendezésének feltételeit, s kijelöli azokat az együtteseket, amelyeket az irodalmi szinpad patronál majd. /mti/

-.-

bb 30. újra itthon a magyar néphadsereg művészegyüttese

t me/gk-ju zs -cz

1975. január 28.

kedden hazaérkezett ázsiai és közel-keleti turnéjáról a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese. mint az együttes vezetői elmondták, a másfél hónapos vendégszereplés során mintegy 30 ezer kilométert utaztak, négy országban közel 30 előadáson lépett fel. harmadik külföldi vendégszereplésükön a magyar folklór kincseit mutatták be.

indióban delhi, benares, calcutta, bombay városokban 16 előadáson szerepelt a tánckar és a népi zenekar - átütő sikerrel. a magyar művészek produkcióit - megtekintette fakhruddin ali ahmed, az indiai köztársaság elnöke is. - szereplésük vizsonzásaként, ebben az évben indiai művészegyüttes látogat magyarországra.

utközben csatlakozott az együtteshez a kamarakórus, irakban, szíriában és libanonban a népitánc- és népzenezámon kívül katonadalokat is előadtak. a bagdadi négy előadás-sal hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából rendezett iraki magyar hét gazdag eseménysorozatát nyitották meg, zsúfolt ház előtt. a damaszkuszi és a bejruti négy előadást szintén nagy tetszéssel fogadta a közönség. /mti/

-.-

13.15/ju

- 22 -

Hecy

bb 31. hármas ikrek karcagon

vid/um kz cz

1975. január 28.

hármas ikreknek adott életet a karcagi kórházban majláth mihályné, a kenderesi áfész dolgozója. a három fiú - attila, csaba és zoltán - 1400, 1300 illetve 1500 grammal, hét hónapra született. a 24 éves édesanya jól érzi magát, és a csecsemők állapota is kielégítő. a kicsinyeket - biztonságból - beszállították a szolnoki hetényi géza megyei kórház koraszülött osztályára. /mti/

-.-

bb 32. február 6-16: hajdusági farsang

vid/um kz cz

1975. január 28.

az idén február 6-16 között rendezik meg a hajdusági farsangot. az előkészületekről és a tíz napig tartó rendezvény-sorozatáról dr. barabás gábor, a megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetője tájékoztatta kedden debrecenben az újságírókat. mint elmondotta, huszonhat szerv, vállalat, szövetkezet fogott össze, hogy a régi debreceni farsangi hagyományok felevenítésével emlékezetessé, szórakoztatóvá tegye az idei tél-bucsuztatót. debrecenben és a megye községeiben csaknem ötszáz rendezvénye lesz az idei hajdusági farsangnak, s ebből 300-at a vendéglátóvállalatok készítenek elő. a debreceni, hortobágyi és hajdusági étel-ital különlegességek egyaránt asztalra kerülnek a tíz nap alatt. a hortobágyi csárdában - disznóöléssel - egész napos program lesz. debrecenben rendezik meg a farsang ideje alatt a hajdu-bihar, a békés és a szabolcs-szatmár megyei szakácsok és cukrászok versenyét, s bemutatkoznak a találkozó-n az nek-beli gasztronómiai mesterek is. a farsangi rendezvények programjába tartozik a cigánybál, csárdás-verseny, étel és cukrászati bemutató, presszó-tárlat. a hajdusági nagy- és kiskereskedelmi vállalatok a korszerű táplálkozásról tartanak bemutatókat, ételkóstolókat rendeznek. /mti/

(mti)

- 23 -

13.55/um

Hecy

bb 33. tűz a baromfi istállóban - a kár jelentős

vic/um kz cz

1975. január 28.

pécs mellett, a reménypusztai új élet termelőszövetkezet nagyárpádi üzemegységében tűz pusztított hétfőn este. kigyuladt a 70 méter hosszú, kilenc méter széles baromfi istálló, amelyben több mint tízezer 2-8 hetes csibét tartottak. a pécsi és a komlói állami tűzoltók vették fel a küzdelmet a lángokkal, amelyek jelentős kárt okoztak a gazdaságnak.

a tűz keletkezésének körülményeit vizsgálják. ömti/

-.-

bb 34. új turista szálló szerencsen

vid/um kz cz

1975. január 28.

az egykori szerencsi rákóczi várkastély egyik épületében a közelmúltban husz szobás szálloda nyílt. a szomszédságában lévő tizennyolcadik századbeli épületben kedden egy újabb, harminc-harmincöt személy elhelyezésére szolgáló turistaszálló kialakítását kezdték meg. az országos műemléki felügyelőség és a borsod megyei tanács 2,5 millió forintot költ a kialakítására. az új turistaszállót a tervek szerint még az idén átadják a rendeltetésének. elkészülte után a tokaj-hegyalja, kapujában,, - szerencsen - egyszerre nyolcvan vendéget tudnak elhelyezni a két szállóban. /mti/

-.-

bb 35. veszély-jelző készülékek a székesfehérvári taxikon

vid/um kz cz

1975. január 28.

a volán 14. sz. -székesfehérvári- vállalata veszély-jelző készülékkel látta el a taxikat. a felszerelt elektromos jelzőberendezések - veszélyhelyzetben - folyamatosan működtetik a gépközi dudáját és villogó, zöld fényt gyújtanak ki a kocsitetején, a taxi táblán, s így a taxisofőrök elleni, esetleges támadás, vagy baleset, rosszullét esetén gyorsan riasztják a környezetet. /mti/

-.-

- 24 -

14.12/um

Tótk

bb 36. komplex terv a hanság hasznosítására - a mém és győr-sopron megye vezetőinek tanácskozása

vid/kz-ju -cz

1975. január 28.

a tizenhárom fő növényféle közül 11-ből az ország^{át-}lag fölötti terméshozamot értek el győr-sopron megye mezőgazdasági üzeim, az elmúlt évben. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium, valamint győr-sopron megye vezetőinek kedden győrről megtartott tanácskozásán dr. Lénárt Lajos miniszterhelyettes elismeréssel szólt a kiemelkedő sikerekről. a tanácskozáson a továbbiakban elhatározták, hogy az ország egyik legsajátosabb tájegysége - a hanság - további hasznosítására több lépcsős komplex tervet dolgozzanak ki. jelenlegesen növelik győr-sopron megyében a cukorrépa-termőterületét. az idén az országban 125 ezer, győr-sopron megyében pedig ennek a tíz százalékán természetesen cukorrépát. a cukorrépa szállítására és társolására a minisztérium külön intézkedési tervet dolgoz ki. eddig 20 millió forintot adott a minisztérium szállítóeszközök beszerzésére és olcsó, de célszerű tárolóhelyek kiépítésére. erre a célra még további összegeket költenek.

dr. Lénárt Lajos tájékoztatót adott a magyar mezőgazdaság jelenlegi helyzetéről, s fejlesztési perspektíváiról is. elmondotta többek között, hogy az új, nagy teljesítményű traktorok és más munkagépek beszerzése mellett a minisztérium fő feladatként tüzi ki, az üzemek részére - a meglévő géppálmány karbantartását, javítását is. már az idei évben számolnak a nagyteljesítményű - 245 lóerős - traktorral. ezekből a gépekből az idén több mint 300 kerül az üzemekbe, később pedig évi 1000-1100. 1976-tól kezdődően megjelennek a termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban a 160 lóerős univerzális zetorok is. /mti/

-.-

bb 37. francia parlamenti küldöttség érkezett hazánkba

t -don/pá-ju hi -cz

1975. január 28.

a magyar országgyűlés meghívására kedden Francois Le Douarecnek, a francia köztársaság nemzetgyűlése alelnökének vezetésével francia parlamenti küldöttség érkezett hazánkba.

/ folyt. köv. /

14.35/ju

Tótk

- 25 -

bb 37. / francia parlamenti ... 1. folyt./-ju

a delegáció fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent péter jános, az országgyűlés alelnöke, valamint az országgyűlés több vezető tisztségviselője. ott volt raymond bressier, a francia köztársaság budapesten akkreditált nagykövete is. /mti/

-. -

bb 38. sajtótájékoztató a brnói állami drámai színház vendégjátékáról

nm/zsu-ju hi -cz

1975. január 28.

budapesten vendégszerepel a brnoi állami drámai színház együttese. ebből az alkalomból a fészek művész klub gobelin-termében sajtótájékoztatót tartottak, amelyen oldrich vykpel, a színház igazgatója elmondta az újságíróknak, hogy a nagymultu csehszlovák együttes tavaly ünnepelte fennállásának 90. évfordulóját. évente átlag 8 bemutatót tartanak. a színház feladatának tekinti a klasszikus hagyományok ápolását, ugyanakkor elsőbbséget biztosít a mai kortárs, szocialista eszméiségű színpadi alkotásoknak. ezek közé tartozik a felszabadulás 30. valamint a szlovák nemzeti felkelés ugyancsak 30. évfordulója alkalmából műsorra tűzött jan kakos dráma, amelyet a legfiatalabb fiu háza címmel adnak elő. ennek története 1944. augusztusában játszódik a történelmi események háttérében. a mű egy család mindennapi életén át térképezi fel a kor társadalmát, az egymással szembeszegülő erőket. vendégjátékuk másik eseménye gabriela preissova jenufa című balladésikus hangvételű drámájának előadása. a színház repertoáján olyan nagyszerű művek átdolgozásai találhatók, mint dosztojevszkij félskegyelmű, gorkij: az anya című regényeinek adaptációi. játszószék shakespeare antonius és cleopátra, lorca: yerma, bruckner: angliai erzsébet című műveit, és előadták szakonyi károly: adás-hiba című komédiáját is. a felszabadulás 30. évfordulója jegyében készítik elő zdenek pluhar: egy ezüst című regényének színpadi változatát, amely a ii. világháború utolsó éveibe kalauzolja a nézőket.

a brnói drámai színház vendégjátékát a közeljövőben vizsgonozza a józsef attila színház, a jelenlegi vendéglátó. az angyalföldi társulat a tervek szerint március 9-19 között szerepel brnóban, pozsonyban, illetve prágában, kertész ákos: névnap című drámájával és shakespeare: makrancos hölgyével.

/ folyt. köv./

14.45/ju

- 26 -

bb 38. / sajtótájékoztató 1. folyt./-ju

i n n e n e m b a r g ó : 19 óráig!

a brnói állami drámai színház társulata kedden este mutatkozott be a józsef attila színházban. csehszlovák vendégeink, akik a magyar-csehszlovák kulturális egyezmény keretében lépnek fel budapesten, gabriela preissova: jenufa című színpadi balladáját játszották, zdenek kaloc rendezésében. a mű zenéjét eredeti népdalok felhasználásával frantisek dobrovolny szerezte. a díszleteket albert prazak, a jelmezeket pedig jarmila opletalova tervezte. a főbb szerepekben: iva valessová, helena trybovát, svatopluk skopalt, és miroslav stredát láttatták a nézők.

csehszlovák vendégeink első budapesti előadásán megjelent politikai társadalmi, és művészeti életünk számos képviselője. a brnói színház művészei legközelebb szerdán este lépnek színre, ugyancsak a józsef attila színházban. ekkor jan kakos: a legfiatalabb fiu háza című drámája kerül színre. /mti/

-. -

f e l h a s z n á l h a t ó : 18 óra után!

bb 40. szocialista brigádvezetők klubja kecskeméten

vid/fm-ju -cz

1975. január 28.

az új bács-kiskun megyei művelődési központ a legszélesebb rétegek számára biztosítani kívánja a művelődés, szórakozás lehetőségét. erre utal egyebek között, hogy kedden megalakították a szocialista brigádvezetők klubját is a művelődési központban. a programról, a szabadidő hasznos eltöltéséről klubtanács gondoskodik. a fő cél, hogy a brigádvezetők szervezett művelődése, ismeretszerzése révén az egyes kollektívák kulturális életének fejlődését is elősegítsék. hetenként kétszer tartanak foglalkozásokat, kötött, illetve szabadon választott programmal. a klub tervei között különféle vetélkedők, politikai vitafórumok kialakítása, sport és játék szerepel.

a szocialista brigádvezetőknek ezuttal mutatták be az új intézményt, amely nemcsak kecskemét és a megye, hanem az ország egyik legszebb közművelődési létesítménye. /mti/

-. -

15.00/ju

- 27 -

bb 39. a könnyüipari minisztérium intézkedései a termékek minőségének javítására

oi ol/tr szb ie -cz

1975. január 28.

a termékek minőségéről tárgyaltak a napokban a könnyüipari minisztérium vezetői értekezletén. az előterjesztett jelentés megállapította: a rekonstrukció során meghonosodott új technológiák, az új anyagok elterjedése nyomán korszerűbbek a gyártmányok, számos termék élettartama növekedett, esztétikai megjelenésük szebb, felhasználásuk gazdaságosabb. a könnyüipar jobban ki tudja elégíteni a hazai lakosság igényeit, exportja versenyképesebb. a korszerűsítések lehetővé tették, hogy összességükben növekedjék a termékek minőségének színvonala, de emellett helyenként nem kielégítő a technológiai fegyelem és a szervezethez; a szakképzettség hiánya és egyéb okok miatt a technológiai fejlesztés nem mindig jár együtt kellő minőségjavulással.

a textil- és textilruházati iparban például, ahol növekedett a szintetikus szálfelhasználás és a nemes kikészítésű szövetek aránya, az új termékek, az új modellek, mégis a termékek nagyrészt a minőség erőteljes ingadozása jellemzi, amit főleg a technológiai fegyelem helyenkénti lazulása, a gyenge ellenőrzés, az alapanyagellátás korlátai és a beszerzési források gyakori változása, a munkaerő fluktuációja, továbbá az elavult gépek még mindig nagy arányúak. a textilipari rekonstrukció eredményeit rontja egyes üzemekben, hogy például az új, nagyteljesítményű gépek hagyományos technológiai környezetbe kerülnek és a munkások képzettségének, szaktudásának felzárkózása elmaradt az új követelményektől. ezért azután ezekben az üzemekben inkább csökkent, semmint emelkedett az elsőosztályú termékek aránya.

a bőr, cipőiparban erőteljes volt a gyártmányfejlesztés, de még mindig a cipők minősége adja az okot a legtöbb fogyasztói reklamációra. két év alatt csaknem megduplázódott a kifogásolt áruk értéke. a bútoriparban nagy fejlődést jelentett a modul-rendszerű gyártmánycsaládok elterjedése, amelyek előállítására igényesebb munkát követel. a termékek összetételében bekövetkezett kedvező változásokat azonban nem kísérte a kivitelezés jobb minősége; magas a hibás bútorok aránya. kedvezőbben alakul a minőség a nyomdaiparban. az 1965-ben megkezdődött korszerűsítés során üzembeállított gépek, az új technológiák jelentősen javították a termékek, főként a könyvek nyomdai minőségét. jobb a napilapok nyomtatása, bár a képanyag kivitele elmarad a technológia nyújtotta lehetőségektől.

a múlt évben megjelent minisztertanácsi határozat értelmében a könnyüiparban is meghatározták azokat a tennivalókat, amelyekkel biztosítható a magasabb minőségi követelmények kielégítése. erre vonatkozóan miniszteri rendeletet és irányelveket is készítenek elő. /folyt.köv./

-28-

bb 39. /a könnyüipari... 1. folyt.--szb

rögzítették a minőség szabályozás ágazati alapelveit. ezek szerint a termelő osztatlan felelősséggel tartozik az általa gyártott és forgalomba hozott termékek minőségéért, s követelmény, hogy hibás minősítésű termék ne kerüljön forgalomba. a fogyasztókat tájékoztatni kell a gyártmányok használati tulajdonságáról, kezeléséről, és az esetleges panaszokat a kereskedelemmel együtt kell rendezni, a hibás termékek vásárlóit kártalanítani kell. a minisztérium hatósági jogkörével élve ellenőrizteti, illetve befolyásolja a termékek és a szolgáltatások minőségét, a minőség-szabályozási rendszer működését. a belkereskedelemmel együtt intézkednek arról, hogy szigorúbb legyen az áruátvétel. már a beruházások idején gondoskodni kell arról, hogy a gyártmányok kellő minősége biztosítható legyen. meghatározták a minőségellenőrző szervek, kutató-, fejlesztő intézetek feladatait, és azt is, hogy miként ösztönözzék a vállalatokat, s tegyék a bérezésnél még érdekelttebbé a dolgozókat a kifogástalan termékek gyártásában. hangsúlyozták: a takarékosabb főtétel feltétele, hogy körültekintőbben tervezzék meg a nyersanyag, minőség és késztermék rendeltetésének összhangját, így mind a minőségromlás, mind pedig a pazarlás elkerülhető. /mti/

-. -

bb 43. kenyérgyár avatás kaposvárott

vid-kz szb -cz

1975. január 28.

kenyérgyárat avatott kedden kaposvárott dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter. az eseményen jelen volt varga péter az mszmp somogy megyei bizottságának első titkára, bóhm józsef a megyei tanács elnöke, a városi párt, állami és társadalmi szervek, a sütőipari, a tervező- és kivitelező vállalat képviselői. talpai jános igazgató megnyitója után tóth lajos megyei tanácselnök helyettes mondott beszédet. elismeréssel szólt arról, hogy az új gyár az eredetileg tervezett határidőnél egy évvel korábban és kétfélmillió forinttal olcsóbban készült el. a kenyérvonal felszerelése közül a lisztellátó berendezés az nszkb-ban készült, a folyamatos téstakészítő magyar, a kelesztő berendezés jugoszláv, a kemence pedig lengyel gyártmányú. osztrák cég készítette a zsemle és kifli vonalat. az utóbbi óránként 8000 zsemlet, vagy 9000 kiflit képes előállítani. az avatóünnepség végén dr. dimény imre a gyár építésében kiemelkedő munkát végzőknek kitüntetésekkel adta át. /mti/

-. -

15.40/szb

16/600

-29-

bb 42. fokozni kell a nők szakmai képzését - ülést tartott a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/ny -cz

1975 január 28

a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden, miskolcon a nők szakmai képzésére és továbbképzésére hozott határozatok eredményességéről tárgyalt. megállapították, hogy borsodban a 134 ezer kereső nő jelentős hányada az iparban dolgozik. sorrendben a könnyűipar, a kohászat, az élelmiszeripar, valamint a gépgyártás és a vegyipar foglalkoztatja a legtöbb nőt.

a munkásnők szakképzettsége kismértékben javult, de még mindig több mint ötven százalékuk betanított munkás és csak husz százalékuk dolgozik szakmunkásként. ezeknek is csak háromnegyed része rendelkezik szakmunkás-bizonyítvánnyal. a mezőgazdaságban csökkent a nők száma, annak ellenére, hogy a kereső nők közül minden negyedik ebben az ágazatban dolgozik. a nők szakmai képzése az állami gazdaságokban jól szervezett. sajnálatos azonban, - állapították meg, - hogy egyes tsz-vezetők nem tulajdonítanak kellő fontosságot a szakmai képzésnek, s így azok szervezését is elhanyagolják.

az általános iskolát végzett lányok 90 százaléka tovább tanul, közülük mintegy 30 százalék szakmunkásképző intézetbe iratkozik be. nem kedvező azonban, hogy túlnyomó többségük az ugynevezett „divatos szakmákat” választja. a vállalatok egy részénél, mint például a tiszai vegyi kombinátnál, a diósgyőri gépgyárnál szorgalmazzák a lányoknak a hagyományos „fiuszakmában”, történő alkalmazását. a mezőgazdaságban a lányok aránya az állattenyésztésben meghaladja, a növénytermesztésben pedig eléri az 50 százalékot.

Lényegesen emelkedett a dolgozók különböző típusú középiskolájában végzett nők aránya. 1970-hez viszonyítva 1974-ben ötször annyi nő végezte el a gimnáziumot, szakközépiskolát, illetve szaktechnikumot.

a gyermekgondozási segélyt igénybe vevő nők száma borsodban eléri a 14 ezret. az ózdi kohászati üzemek durvahengerműi nőbizottságának kezdeményezésére rendszeresen felkeresik és tájékoztatják őket munkahelyük eseményeiről, a továbbtanulás lehetőségeiről.

a nők szakmai képzésének továbbfejlesztésére a végrehajtó bizottság határozatot hozott többek között a szakmunkásképzésben a nők arányának fokozásáról, a munkaviszonyban nem álló felnőtt korú nők képzésének megszervezéséről./mti/

15.40/ny

-30-

bb 41. számvetés négy év munkájáról képekben - országsszerte bemutatják az mszmp kb agitációs és propaganda osztályának kiállítását

gy/pá/ny hi -cz

1975 január 28

az utóbbi négy évben elért fejlődésünket nagyméretű színes és fekete-fehér fotókkal szemlélteti az mszmp kb agitációs és propaganda osztálya által összeállított reprezentatív kiállítás, amelyet kedden nyitottak meg a budapesti pártbizottság oktatási igazgatóságának épületében. a „munkánk, eredményeink az mszmp x. és xi. kongresszusa között” című tárlatot pataki jános, a budapesti pártbizottság osztályvezetője nyitotta meg.

az érdeklődők összesen 67 tablón, mintegy 200 kép segítségével kísérik végig népünk elmúlt négy esztendőben végzett eredményes országépítő munkáját, élet-és munkakörülményeinek fejlődését. tartalmaz fotók, kifejező erejű grafikonok vallanak arról, hogy hazánkban tovább erősödött a párt vezető szerepe, a munkáshatalom, a munkás-paraszt szövetség, fejlődtek a szocialista termelési viszonyok. a kiállítás képsorai hűen szemléltetik eredményeinket a gazdaságpolitikai célok megvalósításában, a falu életének fejlődésében. Bemutatva hazánk négyéves fejlődését a fotók elénk tárják a lakásépítés, az egészségügyi, kulturális, közművelődési munka hatalmas eredményeit, meggyőzően dokumentálják a békét és biztonságot szolgáló nemzetközi tevékenységünket.

a kb agitációs és propaganda osztályának új kiállítását - csakugy, mint a tavalyi nagyszerű „a falu a szocializmus útján” című tárlatot - előreláthatólag ez év első felében országsszerte százezrek tekinthetik meg. a 45 példányban készült kiállítási anyagot február elejétől budapesten egyidejűleg öt helyen, a megyékben pedig két helyen mutatják be. a munkánkat, eredményeinket reprezentáló tárlatot városokban, községekben, üzemekben és térszékben vándoroltatják, s külön érdekessége, hogy a látogatók tíz tablón saját szűkebb hazájuk, városuk, tájegységük négyéves fejlődését láthatják. a gazdag anyagot 12 sorozatból álló diafilm kollekción egészíti ki, bemutatva a különböző népgazdasági ágazatok dinamikus fejlődését, hazánk társadalmi és politikai életének, a dolgozó nők, az ifjúság életkörülményeinek fejlődését. a közeljövőben sorra kerülő járási, városi, megyei és fővárosi pártértekezletek színhelyén ugyancsak kiállítják a négy év munkájáról összeállított színes, képes számvetést./mti/

15.45/ny

-31-

bb 45. tovább kell növelni a tanácsok önállóságát - megyei ankét a tanácstörvényről tatabányán

vid/fm/ny -cz

1975 január 28

az országgyűlési képviselők javaslatára a közeljövőben ország- szerte megvitatják az új tanácstörvény tapasztalatait. a tanács- kozások előtt közvéleménykutatást tartanak a tanács- tagok a lakos- ság körében, s az így összegyűjtött kérdésekre is válaszolnak a minisztertanács képviselői. az első ilyen ankétot kedden rendezte meg tatabányán az mszmp komárom megyei bizottsága és a megyei ta- nács.

az ankéton részt vett borbándi jános, a minisztertanács elnök- helyettese, dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke, havasi ferenc, a komárom megyei pártbizott- ság első titkára, dr. kiss istván, a megyei tanács elnöke és havas miklós, a megyei népfrentbizottság titkára is.

dr. papp lajos vitaindító előadásában ismertette, hogy az új tanácstörvény kedvezően hatott a tanácsok munkájára. különösen jelentős eredményt értek el a hatáskörök és a hatósági jogok de- centralizálásával. ma már a tanácsi hatáskörbe tartozó hatósági ügyek elsőfoku intézése 82 százalékosan, az okiratok kiállítása pedig 100 százalékosan a helyi tanácsoknál történik. a tapasztala- tok egyértelműen igazolják, hogy bevált a tanácsok gazdasági és pénzügyi szabályozó rendszere, és jól segíti önállóságuk kibon- takozását. az elmúlt négy év alatt sokat nőtt a tanácsok szere- pe a lakosság jobb ellátásában, kiegyensúlyozottabb pénzügyi, költségvetési gazdálkodásuk. az új törvény hatására jobban érvénye- sült a szocialista demokrácia a tanácsok munkájában. ezt igazolják a tanácsi testületek, bizottságok munkájának eredményei és a sike- res falugyűlések is. hasonlóképpen fejlődött a lakosság társadalmi munkája. évenként 25-30 százalékkal nőtt a társadalmi munka érté- ke, s az elmúlt négy év alatt csaknem négy milliárd forinttal járult hozzá a lakosság lakóhelye fejlesztéséhez. ugyanakkor - mutatott rá az államtitkár - még sok lehetőség van a lakosság részvételének fokozására, a tanácsok tevékenységében a demokratikus elemek növe- lésére. az előadó hangsúlyozta, hogy a törvény nem szorul módosi- tásra, továbbra is megfelelő keretet ad a tanácsi munka színvona- lának emeléséhez és a még meglévő hiányosságok felszámolásához.

az államtitkár tájékoztatta az ankét résztvevőit arról is, hogy a xi. pártkongresszus irányelvei milyen feladatokat rónak a tanácsokra.

/folyt köv/
16.00/ny

-32-

vbb 45. / tovább kell növelni...folyt/ny

ezzel kapcsolatban elmondotta, hogy erősíteni kell az irányítás, az ellenőrzés munkáját, tovább kell növelni a tanácsok önállósá- gát és felelősségét a helyi állami feladatok megoldásában. fontos követelmény, hogy a tanácsok adjanak a lakosoknak az eddiginél nagyobb lehetőséget a tanácsi munkába való beleszólásra és az ellenőrzés- re. szélesíteni kell a szocialista demokráciát. a kongresszusi irányelvek szellemében tartalmasabbá kell tenni a tanácsi szervek és a lakosság kapcsolatának fejlesztése érdekében a tanácsok és a népfrentbizottságok politikai együttműködését. ennek érdekében a népfrentbizottságokat jobban be kell vonni a tanácsapparátus tár- sadalmi ellenőrzésébe, hogy időben jelezhessék, ha hiányosságokat észlelnek a tanács és a lakosság kapcsolatában. az irányelvek ugyancsak megfogalmazzák azt a követelményt, hogy a tanácsok ész- szerűbben használják fel gazdasági eszközeiket. ezért gondosan rangsorolni kell a szükségleteket és a korábbinál erőteljesebb takarékoságra van szükség. sok intézménynél a beszerzéseknél sem érvényesül kellő gondosság. néhol csak a pénz elköltése a cél, vagy anyagi erejüket meghaladó beruházásokba kezdenek. az állam- titkár hangsúlyozta, hogy a takarékosabb gazdálkodásra ne csak egy évre szóló intézkedési terveket készítsenek, hanem hosszabb távra jelöljék meg az anyagi eszközök gondos, célszerű felhasználását.

a megyei ankétot megelőzően a tanácsok csaknem 600 ember vé- leményét hallgatták meg a tanácstörvényről, s az ő észrevételeik alapján összeállított kérdésekre is válaszolt az államtitkár.

az ankét vitájában felszólalt borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese is. többek között tájékoztatta az ankét résztve- vőit a xi. pártkongresszusra való felkészülésről. ismertette, hogy milyen eredményeket értünk el a szocialista állam, a szocialista demokrácia fejlesztésében és ezzel kapcsolatban milyen új felada- tokat kell megoldani az államigazgatás további korszerűsítésében.

a továbbiakban városi és községi tanácsok, népfrentbizottságok képviselői mondták el véleményüket a tanácstörvényről: ismertet- ték, hogy annak hatására milyen eredményeket értek el lakóhelyükön. /mti/

-.-

bb 44. horn artur

gg/ny hi -cz

1975 január 28

akadémikust tiszteletbeli tagjává választotta a lengyel tudományos akadémia./mti/

16.05/ny

-.-
-33-

bb 46. tizenkilencezer lakás épül az idén budapest -
9.2 milliárd forint a főváros fejlesztési alapja - Ülést
tartott a fővárosi tanács

t pr/mm szb hi -cz

1975. január 28.

szépvölgyi zoltán elnökletével kedden az újvárosháza nagy-
termében ülést tartott a fővárosi tanács.

a testület tagjai megvitatták, majd elfogadták a főváros
idei tervét és költségvetését - a pénzügyi programot részletes,
ágazati bontásban is tartalmazó száz oldalas előterjesztéshez
kelemen lajos tanácselnök-helyettes fűzött szóbeli kiegészítést.
rámutatott: az ideai teendők megvalósításához alapvető követel-
mény az erőforrások hatékony, gazdaságos felhasználása, így tel-
jesíthetők a minden korábbi esztendeinél nagyobb fejlesztést fel-
vázoló tervek. az elnökhelyettes kiegészítőjében hangsúlyozta:
a lakásgazdálkodás területén továbbra is elsőrangú feladatuknak
tartják a munkás- és sokgyermekes családok lakáshelyzetének ja-
vitását: az 1973 december 31-ig nyilvántartásba vett három- és
többgyermekes családok lakásgondját 1975-ben megoldják. 1974-ben
újabb nagycsaládok nyújtották be lakáskérelmüket a kerületi ta-
nácsokhoz, s az adatok feldolgozása után a lakásügyi főosztály
megállapította: közöttük 140 olyan lakásra jogosult család van,
ahol a kiskorú eltartott gyermekek száma öt vagy több. a végre-
hajtó bizottság legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a 140
nagycsalád lakásproblémáját soronkívül még az idén megoldja. az
érintettek az örvendetes hírről még február 13-án, a főváros
felszabadulásának 30. évfordulója előtt értesítést kapnak.

a fővárosi tanács fejlesztési alapja 1975-ben meghaladja
a 9,2 milliárd forintot, ennek nagyobb hányadát, körülbelül 5,9
milliárd forintot új otthonok felépítésére költik. az ideai la-
kásépítési terv mintegy 19 ezer lakás tető alá hozatalával szá-
mol, ebből több mint 12 ezer tanácsai, célcsoportos beruházásu.
a terv maradéktalan teljesítése esetén megvalósulnak a iv. öt-
éves terv elképzelései is, az öt esztendő alatt felépül az
előirányzott 47 ezer tanácsai, célcsoportos lakás. az eddigi négy
nagy építési területen - Óbudán, Zuglóban, Újpalotán és Kelen-
földön - már befejezéshez közeledik a lakótelep kialakítása, a
további nagyobb arányú lakásépítkezések Újpesten, Kőbánya-Új-
hegyen, a kerepesi úton és Békásmegyeren lesznek. az idén elké-
szülő lakások átlagos alapterülete 52,8 négyzetméter, valamelyest
nagyobb a tervezettnél. a magánérs építkezések az idén várha-
tón további 6.000-6.500 új otthonnal gyarapítják a lakásszá-
mot. az v. ötéves terv lakásépítési teendőinek előkészítéséhez
az idén 937 elavult, korszerűtlen lakás lebontását, szanálását
tervezik. ami az új lakásépítkezések kapcsolódó létesítményeit
illeti: az idén kell megépíteni az egész iv. ötéves tervre szá-
mított kereskedelmi létesítmények 40 százalékát, az ipari szol-
gálató létesítményeknek pedig 60 százalékát.

/folyt.köv./

-34-

ybb 46. /tizenkilencezer... 1. folyt./-szb

Lakóházjavításra 1.972 millió forintja jut a tanácsai
ingatlankezelésnek, ebből 81 millió forintot költenek a met-
róval kapcsolatos tatarozásokra, 75 millió forintot a bel-
város rekonstrukciójára, s 82 millió forintot levegőtiszta-
sági beruházásokra.

1975-ben számottevő összegeket költenek a közműellátás
fejlesztésére. a 4-es számú főnyomóvezeték üzembe helyezésé-
vel az ivóviztermelő kapacitás napi 170 ezer köbméterrel nö-
vekszik, megépül 62 kilométer ivóvíz-vezeték, s további 20
ezer lakást kapcsolnak be a közműves vízellátásba. gyorsított
ütemben építik, s várhatóan még az első félévben átadják a
kisoroszi vízművet, tovább építik a Gellérthegy-i víztárolót,
s - egyebek között - hozzálátanak a tahi vízmű, valamint a
dajka gábor uti és a csatárkai tárolómedencék építé-
séhez. 1975-re 50 kilométernyi közcsatorna megépítését terve-
zik, bővítik a dél-pesti szennyvíztisztító-telepet, 60 kilo-
méternyi új gázvezeték építenek, 13 ezer lakást látnak el
gázfűtéssel, 12 ezret pedig távfűtéssel. folytatják a gellért-
fürdő átépítését, s megkezdik a dandár utcai fürdő rekonstruk-
cióját. a köztisztasági tevékenység gépesítésére 17 millió for-
int, a közvilágítás korszerűsítésére pedig 35 millió forint
jut a tanács fejlesztési alapjából.

a közlekedési szakemberek számításai szerint az idén a
villamosutazásoknál egy százalékos csökkenés várható, az au-
tóbuszokat és a metrókat viszont várhatóan másfél százalékkal
többben veszik igénybe, mint tavaly. ennek megfelelően alakít-
tották ki járműbeszerzési terveiket: a tömegközlekedés jármű-
parkja az idén 375 autóbusszal, 17 csuklós villamossal, nyolc
metrókocsival, tíz hév-szerelvényvel és két trolibuszsal gyar-
apszik. lehetővé válik a lakótelepi járatok sűrítése, s a
metrón ötkocsis szerelvények közlekedtetése. jelentősebb vágány-
hálózat-felújítási munkákat az erzsébet királyné úton, a vörös-
vári úton, a gellért rakparton és pesterzsébeten végeznek. a
közlekedés egyedi nagyberuházásai közül az idén már csak az
észak-déli metróvonal építése folyik, s ehhez kapcsolódva
látnak hozzá a nagyváradi tér, a kálvin tér, a felszabadulás
tér és a deák tér forgalmi átépítéséhez. a közúti beruházások
között a jelentősebbek: a soroksári út és a szentendrei út át-
építése, az alkotás utcai forgalmi csomópont megépítése, s az
árpád uti közúti felüljáró befejezése. további kereszteződések
jelzőlámpás szabályozását tervezik, egyebek között a lövölde
téren, a damjanich utcában, a szépvölgyi úton, a hungária kör-
úton és a mező imre úton.

1975-ben a fővárosi egészségügy legfontosabb feladata a
fekvőbetegellátás fejlesztése, valamint a népesedéspolitikai
határozatok végrehajtását segítő intézményhálózat bővítése.
a legfontosabb teendők közé tartozik a dél-pesti kórház épí-
tésének folytatása, a margit kórházi, valamint a tétényi uti
kórházi pavilonok tető alá hozatala. /folyt.köv./

-35-

bb 46. /tizenkilencezer... 2. folyt./-szb

a róbert károly kórház szülészeti pavilonjának megépítésével a kismamák rendelkezésére álló ágyszám 124-el gyarapszik, különböző átcsoportosításokkal azonban még további 150 szülészeti ágyat állítanak be. a járóbetegellátás további javítására az idén szakorvosi rendelő intézetek kivitelezését kezdik meg a viii. kerületi auróra utcában, a xiii. kerületi szegedi uton, valamint a xiv. kerületi órs vezér téren. a tervek szerint a körzeti orvosi rendelők száma nyolccal, az orvosi körzetek száma pedig 16-al bővül. a bölcsődei hálózat az év során 1.200 hellyel szaporodik, ezzel a iv. ötéves terv előirányzata körülbelül 400-al teljesül túl. sajnos még így is mintegy ötezerre tehető a hely hiján elutasított apróságok száma.

a tanácsai óvodák az idén négyezer hellyel bővülnek, a iv. ötéves tervben számított fejlesztés túlteljesül, az intézmények az óvodáskorú gyermekek mintegy 85 százalékának biztosítanak elhelyezést. az esztendő során 140 általános iskolai tanterem felépítését tervezik, az ellátási mutatók azonban a jelentős fejlesztés ellenére is romlanak. 1974-ben 4.1 százalékkal nőtt a tanulólétszám, így az egy tanteremre jutók száma 33.6-ra emelkedett, s miután a tendencia várhatóan az idén is érvényesül, egy-egy tanteremre csaknem 35 gyermek jut. a tanácsulésen megállapították: az átlagost meghaladó mértékben romlik a helyzet a munkáslakta peremkerületekben, ahol a tanulólétszám gyorsabban nő, ugyanakkor a tárgyi feltételek alatta maradnak a pedagógiai igényeknek. jóval kedvezőbb a kép a középfokú oktatásban, ahol az egy osztályra jutó tanulók száma tovább csökken, s 33 körül alakul. iskolai sportudvarok kialakítására az idén ötmillió forintot fordít a fővárosi tanács. jelentős társadalmi összefogással és a tanács támogatásával tavaly 51 aszfalozott kispálya épült budapesten, az idén további 20 kialakítását tervezik. 1975-ben kezdődik a városligeti sportközpont műszaki előkészítése is. a népművelés címszó alatt szereplő feladatok: 1975-ben művelődési központok adnak át csepelen és kőbányán, művelődési ház épül óbudán, s megnyitnak négy új könyvtárat is. sajnos a kelenföldi művelődési központ és filmszínház az idén nem épül fel, s anyagi fedezet hiányában nem léptek előbbre a kerületi művelődési otthonok korszerűsítésében sem.

a fővárosi tanács ipari főosztálya 29.3 millió forint fejlesztési alappal gazdálkodik, ebből hatmillió forint jut a százados uti kenyérgyár rekonstrukciójára. az új ipari beruházások közül jelentős a fővárosi nyomdaipari vállalat kispesti üzemének felépítése - a munkákat az idén kezdik, s várhatóan 1977-ben fejezik be. a tanácsai építőipari fejlesztésére 17 millió forintot költenek. /folyt.köv./

bb 46. /tizenkilencezer... 3. folyt./-szb

a kiskereskedelmi hálózat körülbelül 63 ezer négyzetméterrel bővül, főként nagyobb alapterületű egységek megépítésével számolnak. ma már bizonyosnak tűnik, hogy az esztendő végére elkészülnek a batthyány téri vásárcsarnok átépítésével is. néhány adat a lakossági ipari, kereskedelmi és áruszállítási szolgáltatások fejlesztésére: az egy lakosra jutó mosás az elmúlt évhez viszonyítva 25 százalékkal emelkedik, újabb gépkocsi-szervizt és több automata gépkocsimosót adnak át, lakáskarbantartási gyors-szervizeket hoznak létre, s négy százalékos növekedéssel számolnak a kereskedelmi szolgáltatások területén.

a korábbi esztendőkhöz mérten megnövekedtek a tanács külön alapjainak összegei is. a szolgáltatásfejlesztési alappal például 124.5 millió forint jut, tavaly ez 101.7 millió forint volt. az iparkitelepítési alapról az országos terhevital 1975-re 80 millió forint kifizetését engedélyezte, a munkásszállás építési központi alap összege pedig 51 millió forint. /ebből a pénzből bővítik a hajdu utcai szállást, s további három munkásszállást építenek./

a tanács a költségvetés jóváhagyását követően rendeletet alkotott az üzemképtelen járművek közterületen való tárolásának szabályozására. régóta húzódó ügy végére tettek pontot, mert a mozgásképtelen, használhatatlanná vált gépkocsik közterületi tárolása az utóbbi időben meglehetősen elszaporodott, s a roncs-kocsik jelentős részt foglaltak el az amúgy is szűkös parkoló területekből. a budapesti rendőrkapitányság véleménye szerint a fővárosban elszórtan 334 autóröncs található. az új rendelet szerint ezeket el kell távolítani, indokolt esetben a tárolás helye szerint illetékes építésügyi hatóságtól közterülethasználati engedélyt lehet kérni. /ilyent azonban a hatóság csak meghatározott időre és mellékutvonalra ad./ a rendelet-megszegők járműveit a rendőrhatalom elszállíttatja, a szállítás és a tárolás költségei pedig az üzemben tartót, hatósági engedéllyel, jelzéssel nem rendelkező jármű esetében a tulajdonost terhelik. ha tulajdonosa 30 nap elteltével nem jelentkezik, úgy az elszállítás napjától számított egy év elteltével a járművet értékesítheti. /az összegre az üzemben tartó vagy a tulajdonos öt éven belül tarthat igényt. / a rendelet életbe lépéséről, részleteiről a lakosságot falragaszokon tájékoztatják. /mti/

..

16.36/szb

-37-

16.50

bb 47. a forgácsoló szakmában dolgozók aktivaértekezlete

t sz/s/ny ie -cz

1975 január 28

kedden a Láng gépgyár művelődési házában a forgácsoló szakmában dolgozók helyzetéről, élet-és munkakörülményeinek javításáról tanácskoztak az ország legnagyobb forgácsolóüzemeiből összegyűlt esztergályosok, brigádvezetők, valamint szakszervezeti vezetők.

méhes Lajosnak, a vasasszakszervezet főtitkárának megnyitója után koltai endre titkár ismertette a szakma helyzetét hat nagyvállalatnál tartott helyszíni vizsgálat és 16 vállalatnál kapott tájékoztatóanyag tapasztalatai alapján. bevezetőben elmondta, hogy a gépipar munkásállományának 15 százaléka forgácsoló munkás, 65 százalékuk szakmunkás 25 százalékuk női dolgozó. így a felmérés csaknem 17 ezer munkás véleményét tükrözi.

a beszámoló rámutat arra, hogy a forgácsoló szakmában munkaerőhiány van. a munkaerő-utánpótlásra a jövőben is nagy erőfeszítéseket kell tenni, többek között a szakmunkásképzés fejlesztésével. a gépipar például az elmúlt időszakban 3300 tanuló képzését tervezte, de ennél 10 százalékkal kevesebben jelentkeztek, s közülük is sokan abbahagyták a tanulást, elmentek a szakmából. a vállalatok viszont a végzettek megfelelő munkába állítását sem biztosítják mindig eléggé. a dolgozók rendszeres szakmai továbbképzése sem teljesen megoldott. a jövőben ezért javítani kell a tanulás feltételeit, biztosítani kell, hogy a szakmunkástanulók jobb munkafeltételek között sajátíthassák el szakmájukat.

a műszaki-technikai és szervezési színvonalról megállapították: a vizsgált vállalatoknál több mint 4 milliárd forint értékű gépüzemel, több mint 40 százalékuk 15 évnél idősebb. a gyártmányfejlesztésben a vállalatok az utóbbi időben jelentős eredményeket értek el, de a technológiai színvonalat nem tudták megfelelő mértékben emelni. az üzem-és munkaszervezésben előrelépés tapasztalható, tervszerűbben helyezik el a gépeket, rövidítették az anyagmozgatási utakat stb. mindezek figyelembevételével alapvető feladat a következő években a műszaki fejlesztés, a képzés, a továbbképzés és a munkabiztonság javítása.

a beszámolót több felszólalás követte. vértesi józsef, a ganz villamosági művek dolgozója elmondta, hogy vállalatuknál több új programvezérlésű célgépet állítottak munkába, a dolgozók képzésére rendszeres tanfolyamokat szerveznek, de sok még a hiányosság a műszaki előkészítés terén.

/folyt köv/
16.45/ny

-38-

16.45

bb 47. / a forgácsoló...folyt/ny

varga ottó, a kismotor-és gépgyár munkása arról szólt, hogy munkahelyükön kísérleti jelleggel új ösztönző rendszert vezettek be, a legjobb forgácsoló szakmunkásoknak pedig nyelvtanfolyamokat szerveznek, s így külföldi tanulmányutra is kiküldhetik őket. bosnyák károly, a csepel művek dolgozója elmondta, hogy az nc-technika oktatására - amellyel országos szinten is sok a probléma - vállalatuknál tanfolyamokat szerveztek.

a vitában felszólalt gácsi miklós, kohó-és gépipari államtitkár. elmondta, hogy a következő ötéves tervidőszakban is folytatódik a technológiai korszerűsítés, bővítik az nc-gépek gyártását és fejlesztik az erre való felkészülést. még többet fordítanak majd a gyártmányfejlesztésre, - így az új hazai konstrukciók kialakítására, licenc vásárlásra. ennek megfelelően fejlesztik majd a szakmai képzést is./mti/

-.-

bb 50. tízmillió forint értékű társadalmi munka tatabányán

vid/fm/ny la

1975 január 28

a tatabányai városi tanácsnál kedden értékelték, hogy a múlt évben mennyi társadalmi munkával segítette a lakosság a település fejlesztését. néhány évvel ezelőtt még jelentős eredménynek számított, ha az évi számvetések 3-5 millió forint értékű társadalmi munkát mutattak ki. ehhez viszonyítva tavaly rekord-teljesítményt ért el a bányászváros lakossága: tíz millió forint értékű munkával járultak hozzá a település fejlesztéséhez. a kiemelkedő teljesítmény elsősorban a pártkongresszus tiszteletére indított munkaversenynek köszönhető. az üzemekben dolgozó szocialista brigádok többsége ugyanis jelentős társadalmi munka végzésére is vállalkozott a kongresszus tiszteletére, s ígéretüket becsülettel teljesítették. különösen nagy részt vállaltak a munkából a szénbányák, a cementgyár, a volán, a komép, a bányagépgyártó üzem és az építőipari szövetkezet munkásai. városszerte jeleskedtek az önkéntes munkában a kisz-fiatalok is parkokat, játszótérket, autóbusz-várókat építettek. segítették az óvodák, bölcsődék felújítását és iskolákat patronáltak.

az idén folytatódik a társadalmi munkaakció a bányászvárosban. többek között segítséget nyújtanak a település közvilágításának korszerűsítéséhez, új üzletházat és közlekedési parkot építenek./mti/

16.45/ny

-39-

16.45

bb 48. összegezték az elmúlt év filmforgalmazási adatait
- nyolcszor járunk moziba

t ro/tr szb hi -cz

1975. január 28.

1974-ben négy és félmillióval többen váltottak mozijegy-
gyet, mint 1973-ban - kezdte sajtótájékoztatóját kedden dr.
gombár józsef, a mokép igazgatója, aki a filmforgalmazás el-
múlt évi tapasztalatait, illetve az idej tervekét ismertette.
elmondotta, hogy - 1960 óta - 1974 volt az első olyan év,
amikor megállt az esztendőről-esztendőre tartó nézőszám csök-
kenés.

száznolcvanhat új és felújított film 78 millió nézőt
„számlált”, ami azt jelenti, hogy hazánk minden lakója átlag-
osan csaknem nyolcszor ült be valamely film vetítésére. a
film népszerűsödésében valószínűleg közrejátszott, hogy a be-
mutatott alkotások igen széles skálát öleltek fel, és tovább
nőtt a színesfilmek aránya. száznegyvenöt, színes technikával
készült filmet vetítettek a mozikban, s a külföldi filmek kö-
zül 76-ot szinkronizálva láthattak.

a négy és félmillió nézőszám-növekedés nagyrésze a szov-
jet filmekhez fűződik: 1974-ben 2,160.000-rel nőtt nézőszámuk.
különösen érdekes, ha a szovjet filmek szémszögéből összevet-
jük 1969 és 1974 nézőszámát, ugyanis öt évvel ezelőtt 6.5
millió, 1974-ben 11 millió nézőt vonzottak a különböző szovjet
filmstúdiókban készült alkotások.

dr. gombár józsef nagy hangsúllyal szólt arról, hogy a
már említett nézőszám-növekedés elsősorban azért érdemel fig-
yelmet, mert a rangos, igényes, elkötelezett filmek bővítet-
ték közönségüket. például a merénylők című alkotás 600.000
nézőt vonzott, chaplin diktátorját 9 hónap alatt 900 ezren te-
kintették meg. a szovjet filmek között a ragyogj, ragyogj csil-
lagom, a fekete tollu fehér madár, a solaris jelentették többek
között a legnagyobb sikereket. a magyar filmek sorában „lista-
vezetőnek” számít a félmillió nézőszámú pókháló, az egy-
srác fehér lovon, s a nincs idő.

az elmúlt év adatait vizsgálva leszűrhető az a tanulság
is, hogy korainak bizonyultak azok a jóslások, amelyek a mozi
elsorvadását jövendölték, mert éppen azokon a helyeken, - a
nagyvárosokban - ugrott meg a mozilátogatás, ahol a legtöbb te-
levízió készülék is üzemel. a szakemberek úgy vélekednek,
hogy a sikerhez a differenciált filmforgalmazás is hozzájárult:
a filmbarátok köre hálózatában már 116 mozi várja a
nézőket, budapesten és vidéken nyolc stúdiómozi működik.

/folyt.köv./

bb 48. /összegezték... 1. folyt./-szb

különböző tematikus összeállításokkal, sorozatokkal segítet-
tek megünnepelni számos évfordulót, eseményt. például a béke
és barátság hónapja alkalmából sokszáz helyen rendeztek vetítést
az erre az alkalomra kiválasztott filmek közül. örövendetesen
magnövekedtek azok a vetítések, amelyek az iskolákon, egye-
temeken és főiskolákon folyó oktatáshoz kapcsolódnak, a tananyag
szemléletesebb, jobb megértését segítik elő.

a siker forrásai között tartják számon a filmátvételi köré-
nek bővülését is, ugyanis 1974-ben már 28 ország természetből
válogattak, 700 film megtekintése után választottak ki 200 al-
kotást.

sok érdekességre, jó filmekre számíthatnak a nézők 1975-
ben is. a felújításokkal együtt 195 filmet tűznek műsorukra a
filmszínházak, kétharmad részük magyar, szovjet és más szocialis-
ta filmstúdiók alkotása, egyharmaduk tőkés-, illetve el nem köte-
lezett országbeli alkotás. a magyar rendezők alkotásai közül ha-
marosan bemutatják fábrý zoltán száznegyvenegy perc a befejezet-
len mondatból című filmjét, bősörményi géza autó-ját, dárday
istván jutalomutazás-át, palásthy györgy kopjások című filmjét,
vagy például bokor lászló szembesítés című, egész estét betöl-
tő dokumentumfilmét. a külföldi alkotások közül a nézők elé ke-
rül a tavalyi cannesi filmfesztivál nagydíjas amerikai filmje,
poppola alkotása, a magánbeszélgetés. folytatódik a chaplin-so-
rozzat: a nagy nevetetést a rivaldafényben és a nagyvárosi fé-
nyekben láthatják. nagy érdeklődésre tarthat számot suksin vö-
nös kányafa című művészi alkotása, amely a szerző hasonló című
regénye alapján készült.

idén rendszeressé válnak a kis és nagyobb gyerekek számá-
ra szóló sorozatok, például bemutatják a peti-sorozatot, a mézga-
osaládot, s az egész estét betöltő játékfilmek sorában a hugó,
a viziló, a rejtelmes sziget, az elveszett fiú, a robinson és a
kannibálok, valamint a kutyahűség című filmeket. érdekes kezde-
ményezésnek ígérkezik kovács andrás, fábrý zoltán és jancsó
miklós életmű-sorozatának vetítése, a továbbiakban egy-egy ki-
emelkedő alkotó munkásságát ismertetik majd hasonlóképpen.

a mokép igazgatója befejezésül elmondotta, hogy a jövőben
is a kultur-politikailag értékes alkotások bemutatásával kíván-
ják növelni a filmközönséget. a nézők tájékoztatására április-
től havonta megjelenik a szovjet filmeket ismertető folyóirat,
s ugyancsak tavasztól indul az óvodások filmfaliujságja. /mti/
-.-

17.16/szb

-41-

17.20

bb 49. halálos közlekedési balesetek

s/ny hi -cz

1975 január 28

debrecen határában angyal bálint 26 éves műszerész, helyi lakos személygépkocsival szabálytalan előzés közben halálra gázolta a vele szemben szabályosan kerékpározó sipos lajos 38 éves debreceni segéd munkást. eljárás indult a személygépkocsi vezetője ellen.

karcag külterületén koroknai andrás 37 éves ecsegfalvi lakos figyelmetlenül - féktávolságon belül - egy nyerges-vontató elé lépett, amely halálra gázolta. a vizsgálat folyamatban van./mti/

bb 51. a kpm sajtótájékoztatója az utépitési korszerűsítési tervekről

t kg/tm/ny ie la

1975 január 28

az elmúlt évben összesen 1800 kilométer hosszú ut felújítása készült el, s idén további 2000 kilométer utat borítanak be új aszfalt-szönyeggel, a iv. ötéves tervidőszak utkorszerűsítési, fejlesztési koncepciójának részeként. az 1974-es eredményekről és az idei utépitési tervekről tartott kedden sajtótájékoztatót cséri istván, a kpm közúti főosztályának vezetője.

a közúti forgalom rohamos növekedése fokozott megterhelést ró az ország 30.000 kilométernyi közút-hálózatára, s különösen a 6.000 kilométeres főúthálózatra. ezért a programnak megfelelően ezeknek az utszakoknak a korszerűsítése a legsürgetőbb. 1974-ben az országos közúthálózat fejlesztésére fordított több mint hárommilliárd forint jelentős részéből az elsőrendű főútvonalak átkelési szakaszait, csomópontjait építették át, szélesítették. különösen nagy jelentőségű a 4-es számú főút szolnoki átkelési szakaszának megépítése, s többek között a szabolcs-szatmár megyében elkészült két utszak összesen 42 kilométeres hosszának elkészülése. ezek mellett kecskeméten és pécsen vasúti felüljárót, a dráván pedig a jugoszlávokkal közösen határhidat építettek. a teljes közúthálózaton azonban a régi, keskeny burkolatok kiszélesítése és megerősítése a felgyorsított munkálatok mellett is hosszabb időt igényel, és teljes befejezése csak a v. ötéves tervidőszakra várható.

/folyt köv/
17.15/ny

-42-

bb 51. / a kpm ...folyt/ny

a kormány által is meghatározott irányelvek szerint jelentős feladat a bekötőút-építési program folytatása. a második ötéves terv közepétől 1974. év végéig a program szerint összesen 223 község bekötőútja épült meg, 798 kilométer hosszúságban és 1130 millió forint értékben. idén a tervek szerint 30 község bekötőútja készül el, és ezzel a program teljesül.

1975-ben az előző évihez hasonló ütemben folytatódik az utak burkolatának kiszélesítése és megerősítése, amelyek közül a 47-es számú főút hajdu megyei szakaszának 34 kilométeres, a 44-es számú főút bács-kiskun és békés megyei szakaszának 80 kilométeres és a 12-es számú főút pest megyei szakasza 22 kilométeres részének kiépítése a legjelentősebb. ez évben a közúthálózat fejlesztésére a tervek szerint több mint hatmilliárd forintot fordít a kpm, a költségek jelentős részét az m-7-es autópálya továbbépítésére fordítják, idén balatonaligáig készül el ez az utszak összesen 90 kilométer hosszúságban. kiépül az m-1-es tatabánya-komárom közötti félautópálya is.

a kresz módosítása során néhány új forgalomjelző tábla is megjelenik az utak mellett, ezeknek a tábláknak a gyártása hamarosan megkezdődik, a következő év végéig folyamatosan minden szükséges helyen felállítják a jelzőket, s ezzel párhuzamosan a félreértendő táblákat eltávolítják. idén a tervek szerint összesen 220 millió forintot fordítanak a forgalom zavartalanosságát biztosító technikai berendezések fejlesztésére. hamarosan új utburkoló festőanyag széleskörű alkalmazására is sor kerül, amely kopásálló, sötétben pedig foszforeszkál, s így messziről figyelmezteti az autósokat./mti/

..-

bb 53. népfront - tisztségviselők tanácskozása

pá/ny hi la

1975 január 28

hétfőn és kedden budapesten tanácskoztak a hazafias népfront megyei, fővárosi, járási, városi és budapesti kerületi titkárai. sarkócs istván főtitkár az mszmp xi. kongresszusa előkészítésével kapcsolatos mozgalmi tennivalókról, dr. szentistványi gyuláné titkár a járási népfront titkárok munkájára vonatkozó országos felmérés tapasztalatairól, s. hegedüs lászló titkár a településfejlesztő társadalmi munkákról, dr. molnár béla titkár a nemzetközi politika fő kérdéseiről tartott tájékoztatót. az előadásokat követően a több mint 200 népfront-tisztségviselő csoportos konzultációkon vett részt. a megyék, járások, városok népfront titkárai meglátogatták fővárosi testvérkerületüket is./mti/

17.20/nyuv

-43-

17.20

bb 52. elítélték a „kék fény”-es mechorát

vid/gfm/ny La

1975 január 28

a székesfehérvári járásbírósa kedden hirdetett ítéletet a „kék fény”-ben is bemutatott mechora józsef 39 éves drégely-palánki lakos és társai bűnügyében. mechora józsef, aki már többször volt büntetve, tavaly május 4-től július 17-ig részben egyedül, részben társaival 17 alkalommal tört be az ország különböző vidékeire levő áfész-irodába, s a rongálásokkal együtt több, mint 143.500 forint kárt okozott. a bűncselekmények színhelyét mindig nagy gondal, térképről választotta ki, s különösen arra vigyázott, hogy pillanatokon belül eltűnjen autóbusszal, vagy vonattal a tett színhelyéről. a mulatós kedvű, pénzszóró mechora - mint annak idején a „kék fény”, beszámolt róla - kedvenc nótájának „köszönheti”, lebukását. miután a budapesti magda presszóban sokadszor játszotta a zenekarral a „betörő a mesterségem”, című nótát, felfigyelt rá a rendőrség.

a székesfehérvári járásbírósa mechora józsefet 10 évi szabadságvesztésre és a közügyektől való öt évi eltiltásra ítélte. egyik - fiatalkoru - társát, - aki hét betörés részese volt - két évi és nyolc hónapi szabadságvesztésre, másik társát, bordás lászló 21 éves budapesti lakost - négy betörés részese - pedig két évi szabadságvesztésre ítelték. a vádlottak enyhítésért fellebbeztek, az ügyész pedig három napi gondolkodási időt kért./mti/

-. -

bb 54. elhunyt kiss józsef

vid/fm/ny La

1975 január 28

kiss józsef, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, életének 86. évében elhunyt. temetése január 30-án 15 órakor lesz a magyarpolányi temetőben.

az mszmp ajkai járási bizottsága /mti/

17.35/ny

-. -
-44-

1810

bb 55. a kedvezőtlen időjárás ellenére is emelkedtek a hozamok az ország legnagyobb mezőgazdasági termeléssel foglalkozó közös vállalatánál - évzáró igazgatótanács-ülés a cps-nél

vid/fm/ny La

1975 január 28

a bábolnai kukoricatermelő / cps/ közös vállalat kukoricatermelő területe az utóbbi egy év alatt csaknem kétszeresére, 226.000 hektárra nőtt. e nagy fejlődés mellett különösen figyelemre méltó hogy a hozamok is jelentősen emelkedtek. a 152 taggazdaság hektáronként 10.55 mázsával többet takarított be, mint amennyi a belépes előtti öt év átlagtermése volt. a kedvezőtlen őszi időjárás, az ebből adódott sok géphiba és alkatrészhiány, egyes külföldi gépek késői érkezése ellenére érték el ezeket az eredményeket. az 54.16 mázsát átlagtermés némileg meghaladja a tavalyi hozamokat és az idej terveket is. a vállalat teljesítette nyereségtervét, csökkentette a költségeket, és közben megalapozta az idej tervek teljesítését is. állóeszközeinek értéke már megközelíti a kétmilliárd forintot.

mindezekről a közös vállalat kedden bábolnán megtartott évzáró igazgatótanács-ülésén adtak számot. a tanácskozáson - amelyen résztvevett dr. antalóczy albert, a komárom megyei pártbizottság titkára és dr. nyiri béla, a tot elnökhelyettese is - baksai antal ügyvezető elnök tartott vitaindítót. az ország legnagyobb, mezőgazdasági termelésű foglalkozó közös vállalatának taggazdaságai - 108 termelőszövetkezet és 44 állami gazdaság - számos esetben segítették egymást gépekkel, alkatrészekkel és más módon.

sokat fejlődött a rendszer technológiája és szolgáltatásai is. nyolc termelésszervezési körzetre osztották az országot. ezeken a központokon és a kihelyezett alkatrész-raktárokon keresztül közvetlenebb segítséget tudtak nyújtani a taggazdaságoknak. több mint husz tudományos intézettel, egyetemi tanszékkel, kutató intézettel kötöttek együttműködési szerződést, így az eddigieknél is jobban tudták hasznosítani a tudomány legújabb eredményeit. a cps-iskolán a taggazdaságok több mint 2000 szakemberét képezték ki, illetve képezték tovább.

miután bebizonyosodott, hogy gépsoraik a 790 hektár kukorica megművelése mellett még más növényeknél is meg tudnak munkálni, bekapcsolták a rendszerbe a cukorrépat, a napraforgót, kísérletképpen a szóját, legújabbán pedig a búzát. természetesen ezeknél a növényeknél is ugyanugy gondoskodnak a termelés minden feltételéről, mint a kukoricánál.

/folyt köv/
18.00/ny

-45-

1810

bb 55. / a kedvezőtlen időjárás ..folyt/n

döntő fordulatot értek el a rendszer gépellátásában is. a múlt évben sorra kipróbálták azokat a gépeket, amelyeket - kezdeményezésükre - a hazai gépgyárak készítenek licencek vásárlásával. az idén már számos ilyen gépet vesznek, és ezzel 2.7 millió dollár értékű tőkés vásárlást takarítanak meg.

a tanácskozáson az eredmények számbavétele mellett legtöbbet a tennivalókkal foglalkoztak. az alkatrész-ellátás jobb megszerzése mellett a technológia következetesebb betartását jelölték meg az egyik legfontosabb feladatként. ebben ugyanis rendkívül nagy lehetőségek rejlenek. ezt bizonyítja az is, hogy az 54.16 mázsa átlaggal szemben a terület csaknem felén, százezer hektáron 65 mázsa feletti átlagot értek el ugyanakkor vannak olyan gazdaságok, amelyek negyven mázsa átlag alatt vannak. ilyen nagy különbségeket az ország eltérő termelési adottságai sem indokolnak. hogyan lehet ezen a helyzeten változtatni, mit kell az eredmények általános növelése érdekében tenni? ez lesz a témája többek között a következő igazgatótanács-ülésnek, ahol az idei tervek megvitatásában már részt vesz az az új 39 taggazdaság is, amelyet a keddi tanácskozáson vettek fel a cps-be. jövőre ezekkel a nagyüzemekkel együtt 300 ezer hektárra nő a közös vállalat területe./mti/

.-.-

bb 56. munkásör gyűlés a xvi. kerületben

t pr/pá/ny hi la

1975 január 28

a zászlóaljok közötti versenyben 1974-es eredményei alapján már harmadizben nyerte el a munkásörég budapesti parancsnokságának díszserlegét a xvi. kerületi mosolygó Antal munkásör zászlóalj. a kupát - amely most már végleg birtokukba került - kedden adták át azon az ünnepélyes egységgyűlésen, amelyen a tavalyi esztendő értékeltek a xvi. kerületi munkásörök. az ikerus kulturházában tartott egységgyűlésen részt vett somogyi sándor, a budapesti pártbizottság titkára és ruzsbatzky lászló, a munkásörég budapesti parancsnoka. az elmúlt kiképzési év mérlegét nagy sándor egységparancsnok vonta meg, majd bucsuztatta a leszerelő, tartalékállományba vonuló munkásöröket, s köszöntötte az önkéntes fegyveres szolgálatot vállaló „ujoncokat”, fiatalokat. az egységgyűlés hivatalos része az új munkásörök eskütételével és az internacionáléval zárult, majd a magyarországon ideiglenesen állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz művészegyüttese adott műsort./mti/

18.10/ny

-46-

bb 57.

dr. háy lászló 1891-1975

szö zs la

1975. január 28.

mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy hosszantartó súlyos betegség után január 27-én elhunyt dr. háy lászló elvtárs, állami díjas akadémikus, a párt-, a magyar és a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom régi, kiemelkedő harcosa.

elhunyt elvtársunk temetése február 4-én /kedden/ d.u. 2 órakor lesz, a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában.

dr. háy lászló elvtárs volt harcostársai, elvtársai, tudóstársai, barátai és tisztelői delután fél 2 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál.

magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága

magyar tudományos akadémia

marx károly közgazdaságtudományi
egyetem

x x x

dr. háy lászló 1891-ben született, jászberényben. 1909-től 1914-ig a budapesti tudományegyetem orvosi fakultásán folytatta tanulmányait, 1914-ben avatták orvos-doktorrá. 1919 május 1-től a proletárdiktatura leveréséig a ix. munkásezred mémosz zászlóaljában mint orvos teljesített szolgálatot. amikor a rendörég le akarta tartóztatni, 1920. márciusában bécsbe szökött és pártmunkára jelentkezett. a kmp külföldi bizottsága csehszlovákiába küldte, ahol 1922 nyaráig dolgozott, majd berlinbe költözött. 1934 végén moszkvába utazott, ahol 1943 végéig a külkereskedelmi népbizottságon dolgozott, s a szovjetunió tudományos akadémiaájának világgazdasági és világpolitikai intézetében tudományos munkatársként tevékenykedett. 1939-ben nyerte el a közgazdasági tudományok kandidátusa tudományos fokozatot.

a felszabadulás után hazatért, s 1945-től előbb a magyar-szovjet külforgalmi társaság, majd a magyar nemzeti bank igazgatója volt. ezt követően a kereskedelmi és szövetkezeti minisztérium, majd a külkereskedelmi minisztérium államtitkára, illetve miniszterhelyettese, majd külkereskedelmi miniszter volt.

/folyt.köv./

1815

-47-

bb 57. /dr háy László... 1. folyt./-szb

1957 szeptemberében a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektorának nevezték ki. 1973-ban nyugalomba vonult. 1970-ben az állami díj I. fokozatával tüntették ki, előbb az akadémia levelező tagja, az utóbbi években rendes tagja volt. sok tanulmánya és közgazdasági témájú könyve jelent meg.

tizennyolc éves korában lett tagja az mshp-nek. részt vett az egyetemi diákmozgalomban és tagja volt a galilei kör szocialista szárnyának. 1918-ban küldött volt a földmunkás szövetség decemberi kongresszusán, majd budapesten részt vett az orvosok szakszervezetének tevékenységében. a tanácsköztársaság idején beválasztották az orvosszakszervezet direktóriumába. 1919-ben lépett be a kommunisták magyarországi pártjába, majd májustól a magyar vöröshadseregben mint orvos szolgált. 1920 májusától 1922 közepéig a „kassai munkás,-t szerkesztette.

németországban tagja volt a német kommunista pártnak, és különféle funkciókat töltött be. összeköttetésben állt a kmp-vel, mint a berlini emigrációs bizottság tagja és cikkeket küldött a „100 százalék,, számára. 1944 elejétől 45 szeptemberéig moszkvában a kossuth rádió munkatársa, később vezetője volt. 1946 és 1952 között tagja volt az mkp, illetve az mshp államgazdasági bizottságának. 1957 márciusától szeptemberéig szerkesztette a gazdasági figyelőt, tagja volt a központi népi ellenőrző bizottságnak és a közgazdasági szemle szerkesztő bizottságának. 1959-től minden kongresszuson megválasztották a központi bizottság tagjává.

1950 és 1967 között számos magas kitüntetést kapott. tulajdonosa volt egyebek között a magyar partizán emlékéremnek, a tanácsköztársasági emlékéremnek, a szocialista házáért érdemrendnek. kétszer kapta meg a munka vörös zászló érdemrendjét. /mti/

-.-

bb 58. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig:

szb la 1975. január 28.

29. a pest m. tanács és az irodalmi színpad kulturális szerződése
30. újra itthon a néphadsereg művészegyüttese
31. hármas ikrek
32. hajdusági farsang
33. tűz a baromfi istállóban

/folyt.köv./

1830

-48-

bb 58. /a belföldi... 1. folyt./-szb

34. új turista szálló
35. veszélyjelző készülékek taxikon
36. a mém és győr megye vezetőinek tanácskozása
37. francia parlamenti küldöttség
38. sajtótájé. a brnói színház vendégjátékáról
39. a könnyűipari minisztérium intézkedései
40. szoc. brigádvezetők klubja
41. számvetés négy év munkájáról - kiállítás
42. a borsod m. tanács vb. ülése
43. kenyérgyár
44. horn artur
45. ankét a tanács törvényről tatabányán
46. a fővárosi tanács ülése
47. a forgácsoló szakmában dolgozók aktivaértekezlete
48. mokép sajtótájékoztató
49. halálos közlekedési balesetek
50. társadalmi munka tatabányán
51. kpm sajtótájékoztató
52. elítéltek egy „kék-fényest,,
53. népfronti tisztségviselők tanácskozása
54. elhunyt kiss józsef
55. igazgatótanács ülés a cps-nél
56. munkásör. gyűlés
57. elhunyt háy László
58. hírjegyzék

/mti/

-.-

bb 59. portugál békemozgalmi delegáció hazánkban

pá szb zs la

1975. január 28.

az országos béketanács meghívására kedden budapestre érkezett a portugál békemozgalom küldöttsége vitor raul da costa matos, a coimbrai egyetem irodalmi fakultásának tanszékvezetője, a portugál béketanács elnökségének tagja vezetésével. a küldöttség megbeszélést folytat az országos béketanács vezetőivel a két mozgalom közötti kapcsolatok fejlesztésének kérdéseiről. a delegációt a ferihegyi repülőtéren kiss károly és dr. fórizs mihályné, az országos béketanács alelnökei fogadták. /mti/

-.-

18.30/szb

-49-

1840

bb 61. megkezdődtek a magyar-francia parlamenti tárgyalások

t -don/s szb zs la

1975. január 28.

kedden az országban megkezdődtek a magyar-francia parlamenti tárgyalások. a tárgyalások során a küldöttségek tagjai kölcsönösen tájékoztatták egymást a törvényhozó testületek tevékenységéről, a parlamenti tisztségviselők munkájáról, valamint számos, mindkét delegációt érdeklő kérdésről, s véleményt cseréltek a jelenlegi nemzetközi helyzet néhány időszerű kérdéséről. /mti/

--

bb 60. időjárásjelentés

szb la

1975. január 28.

a meteorológiai intézet jelenti 1975. január 28-án, kedden este:

változékony idő

nyugat felől újabb felhősödés, elsősorban a dunántúlon többfelé esővel, havazással. ismét megélnékülő, délre, délnyugatra forduló szél. a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 1-6 fok között. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb la

1975. január 28.

a mai bb 61. számú hír: /megkezdődtek a magyar-francia parlamenti tárgyalások/ első mondata után kérjük a következőket beiktatni:

... tárgyalások. a magyar delegációt péter jános alelnök, a francia küldöttséget francois le douarec alelnök vezette. a tárgyalások során a küldöttségek... /mti/

--

20.16/szb

-50-

2025

bb 62. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig:

szb la

1975. január 28.

59. portugál békemozgalmi küldöttség

60. időjárásjelentés

61. magyar-francia tárgyalások

62. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

-51-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet

21.00